

HISWA
VERENIGING

HISWA Conjunctuurenquête

Jaarrapport 2015

Amsterdam, 28 maart 2015
Jeroen van den Heuvel
Sjoerd van Tilburg

Inleiding

Voor u ligt alweer de rapportage van het vierde kwartaal 2015.
Het rapport geeft de uitslagen van de vragen die in januari zijn gesteld.

De Nederlandse economie laat een herstel zien. In de media stelt men dat de crisis over is. Aan de andere kant, de ECB heeft onlangs de rente naar nul gebracht en het steunpakket is geïntensiveerd. De economische motor is nog niet 'op stoom'.

Uit de cijfers van eerdere enquêtes blijkt echter dat de bedrijven die uitsluitend op de binnenlandse markt opereren minder positief zijn dan de bedrijven die exporteren. De exporterende toeleverancier is 'het beste jongetje' uit de klas.

Om cijfers over de watersportindustrie te verkrijgen is de branche afhankelijk van eigen rapportage. Statistieken van overheden zijn niet betrouwbaar gebleken, simpelweg omdat de categorisering binnen deze statistieken te ruim is opgezet. Er is veel vraag naar cijfers. Door de leden zelf, via de Ledenservice advieslijn of op de site, maar ook door de pers, door financiële instellingen en door de overheid.

Van de architecten, experts en zeilmakers kunnen geen deelrapportages worden opgemaakt, omdat er te weinig respondenten zijn. Deze cijfers zijn bij vergelijkbare activiteiten gevoegd, makelaars en experts ineen en de architecten bij de jachtbouw. De zeilmakers zijn toegevoegd aan de jachtservicebedrijven.

1. Kwalitatief onderzoek

In dit hoofdstuk wordt door middel van kwalitatief onderzoek gekeken naar de uitkomsten van de enquête per hoofdactiviteit. In totaal hebben er 162 respondenten meegedaan aan het onderzoek.

Hoofdactiviteit				
	Aantallen Q4	Percentage Q4		Percentage Q3
Architecten	1	0,6%		0,9%
Detailhandel/dealer	6	3,7%		7,3%
Expert	2	1,2%		0,0%
Importeur motoren	3	1,9%		3,6%
Importeur pleziervaartuigen	6	3,7%		3,6%
Jachtbouw	22	13,6%		10,9%
Jachthaven/stalling	62	38,8%		47,3%
Makelaar	8	4,9%		3,6%
Reparatie en onderhoud	23	14,2%		9,1%
Toeleverancier	13	8,0%		4,5%
Verhuurder	10	6,2%		4,5%
Zeil/vaarschool	6	3,7%		4,5%
Zeilmaker/tuiger	0	0%		0,0%
Total	162	100%		100%

Tabel 1

2. Vragenlijst

In deze enquête zijn de volgende vragen beschreven.

Vraag 1

Wat is de hoofdactiviteit van uw bedrijf?

- a) Jachtbouw: Heeft u meer of minder opdrachten voor nieuwbouwschepen ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar?
- b) Jachthaven: Wat is de bezettingsgraad van uw vaste ligplaatsen op dit moment?
- c) Zeilschool: Wat kunt u zeggen over het aantal cursisten dat u had in het vierde kwartaal van 2015 in vergelijking tot het vierde kwartaal 2014?
- d) Verhuur pleziervaartuigen: Wat is uw bezettingspercentage van uw verhuurvloot in het vierde kwartaal 2015? Het gaat hier om de bezetting van de totale verhuurcapaciteit (aantal verhuurbare dagen x aantal vaartuigen).
- e) Importeurs motoren: Wat was uw totale promotiebudget in vergelijking tot het vierde kwartaal 2014?
- f) Importeurs pleziervaartuigen: Wat was uw totale promotiebudget in vergelijking met het vierde kwartaal 2014?
- g) Dealers detailhandel en Toeleveranciers: Bent u hoofdzakelijk actief in de onderwatersport?

Vraag 2

Hoeveel medewerkers telde uw bedrijf in het vierde kwartaal 2015?

Vraag 3

De economische crisis is nog niet voorbij. Wat is uw verwachting voor de komende 6 maanden ten opzichte van dezelfde periode in 2014?

Vraag 4

Hoe staat het momenteel met uw personeelsbestand?

Vraag 5

Wat kunt u zeggen over uw brutowinst in Q4 2015, in vergelijking tot Q4 2014?

Vraag 6

Wat kunt u zeggen over uw omzet in Q4 2015, in vergelijking tot Q4 2014?

Vraag 7

Wat is uw promotiebudget, in procenten van de omzet?

Vraag 8

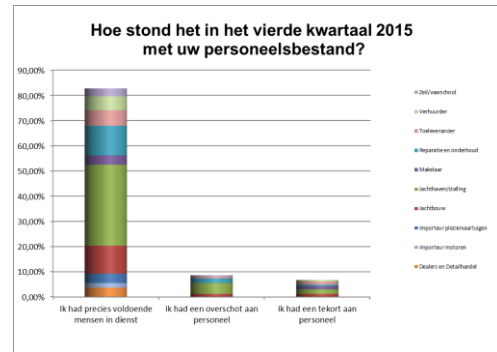
Wat is uw huidige prijsbeleid, ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar?

Vraag 9

Wat moet HISWA Vereniging volgens u in deze tijd doen?

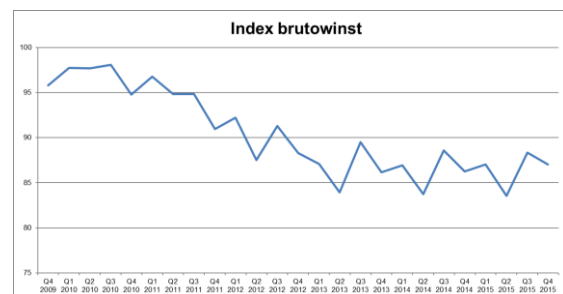
Personeel

87% van de bedrijven geeft aan precies voldoende personeel in huis te hebben. Dit getal is al lang stabiel. 6% geeft een teveel aan personeel aan, 7% heeft een tekort.

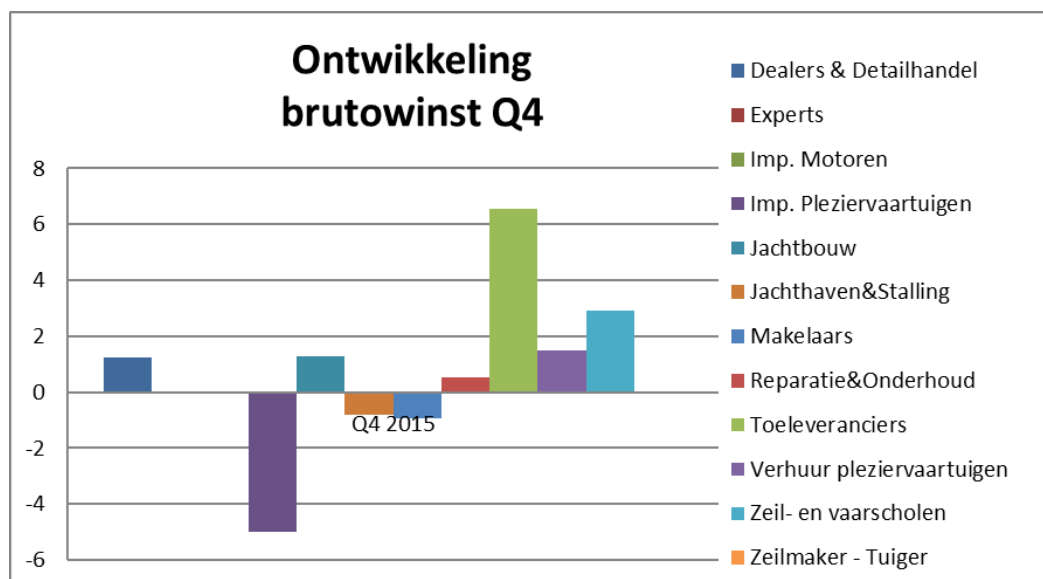

Brutowinst

27% ziet de winst dalen, dat is ruim 10% meer dan een kwartaal eerder. 40% ziet geen verschil ten opzichte van Q4 2014. 33% ziet de winst stijgen, waarin 23% met een lichte stijging (1-10%). De winst is gemiddeld gestegen met 0,8%.

De index staat op 87,0 punten, 0,8 punten hoger dan een jaar eerder maar 1,3 punten lager dan in Q3 2015. (2008 = 100)

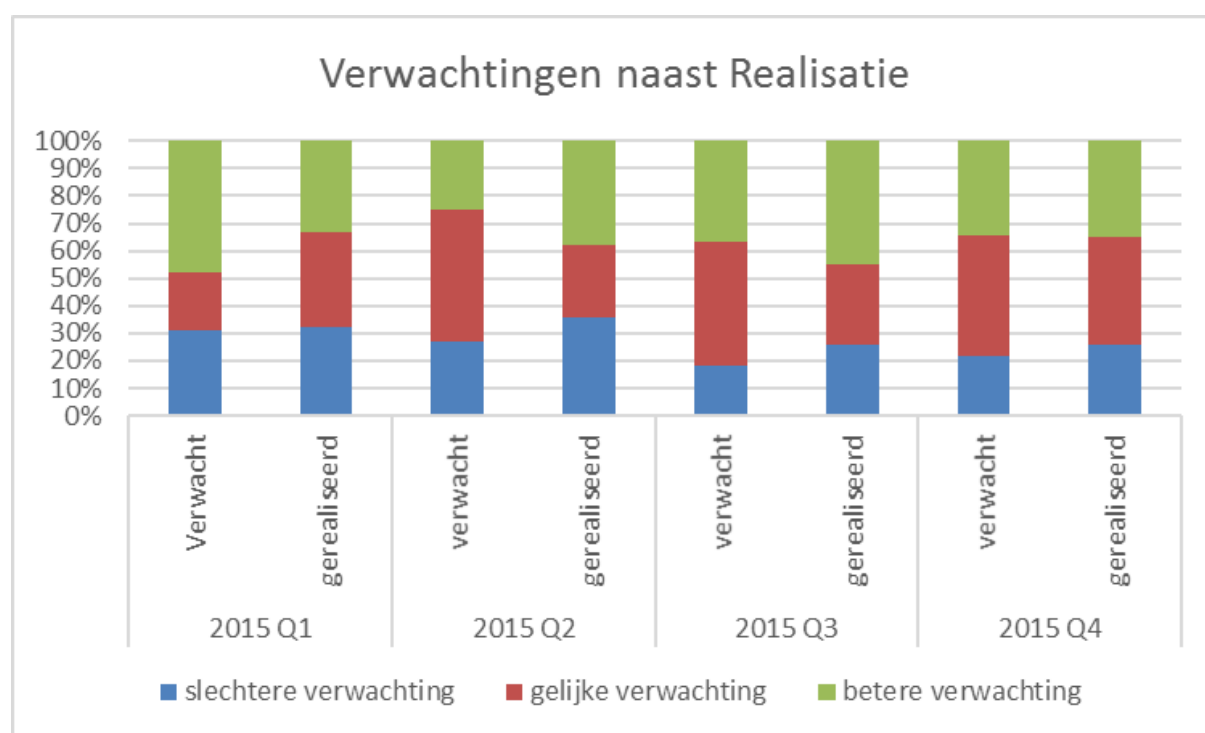
eerder en 1,0 pnt hoger dan een jaar eerder. (2008=100).

Omzet

39% houdt de omzet gelijk in Q4. 26% ziet de omzet dalen, waarin 17% met 1-10%. 35% ziet een verbetering van de omzet.

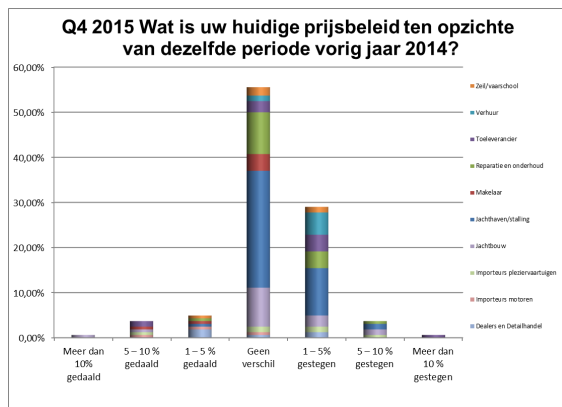
De index van Q4 2015 staat met 93,5 punten 1,5 pnt hoger dan een kwartaal

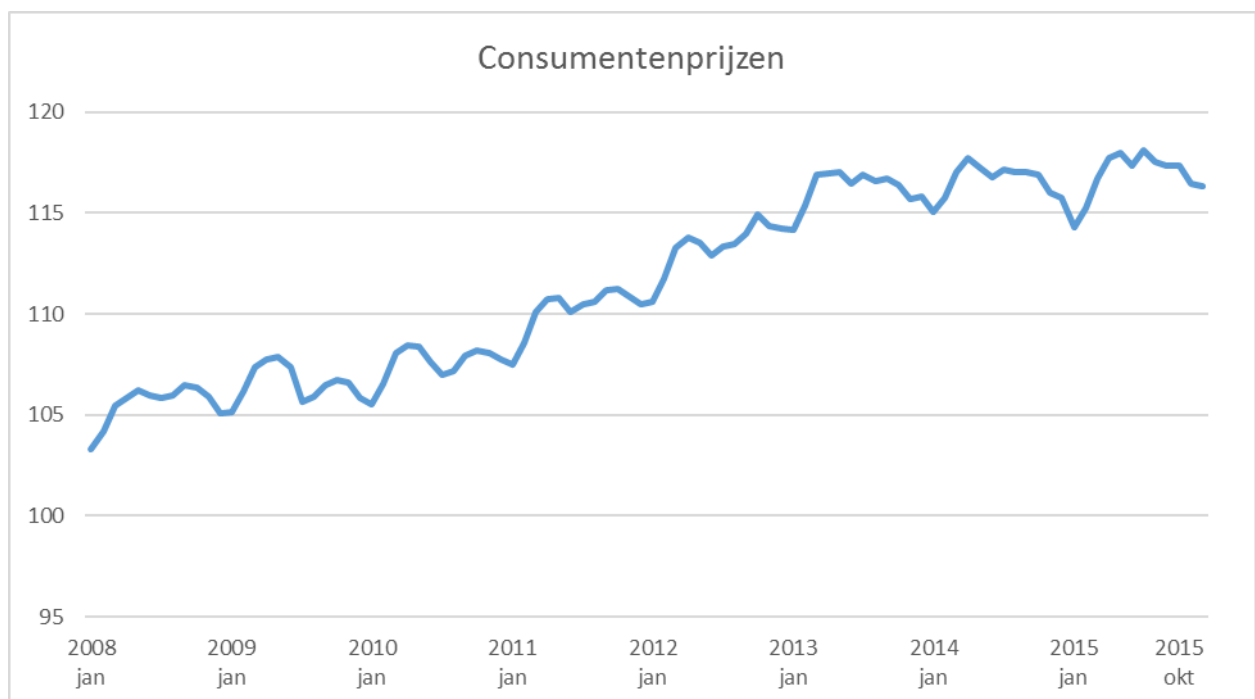
In alle kwartalen realiseerden er meer respondenten slechter dan het aantal dat verwachtte slechter te realiseren. Aan de andere kant, in Q2, Q3 en Q4 realiseerden er meer respondenten 'beter' dan het aantal dat het verwachtte.

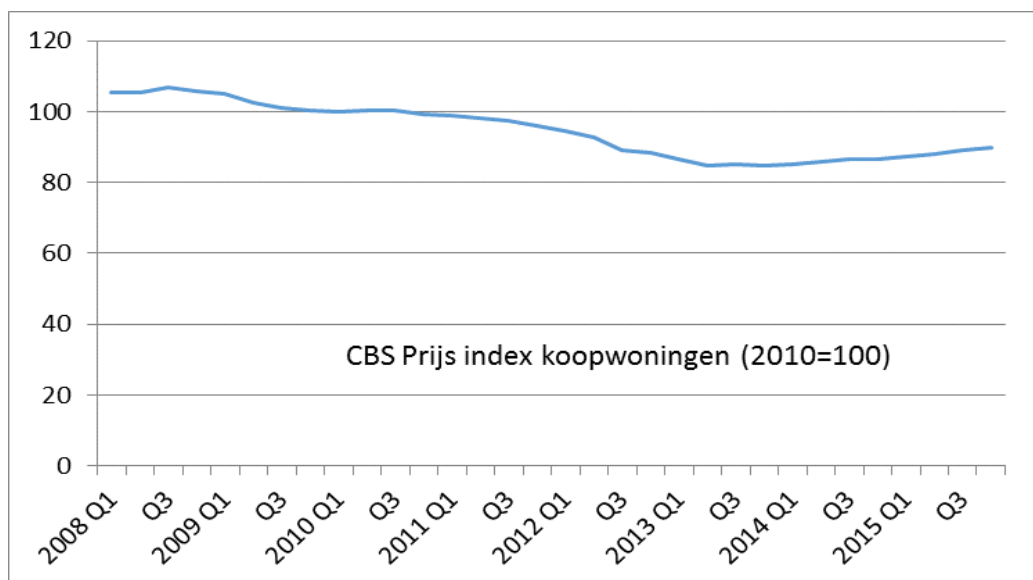
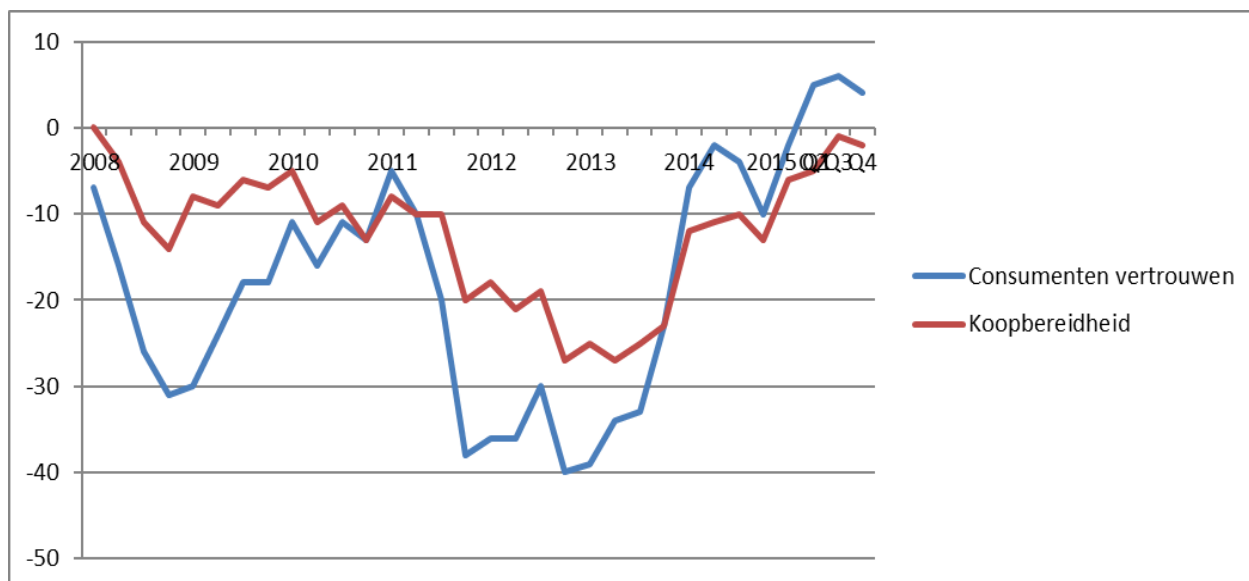
Prijsbeleid

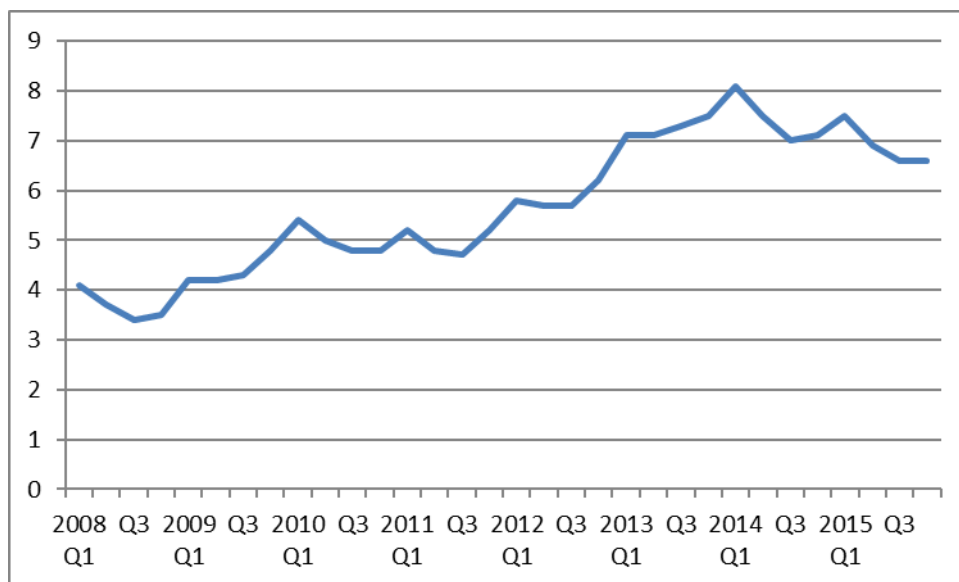
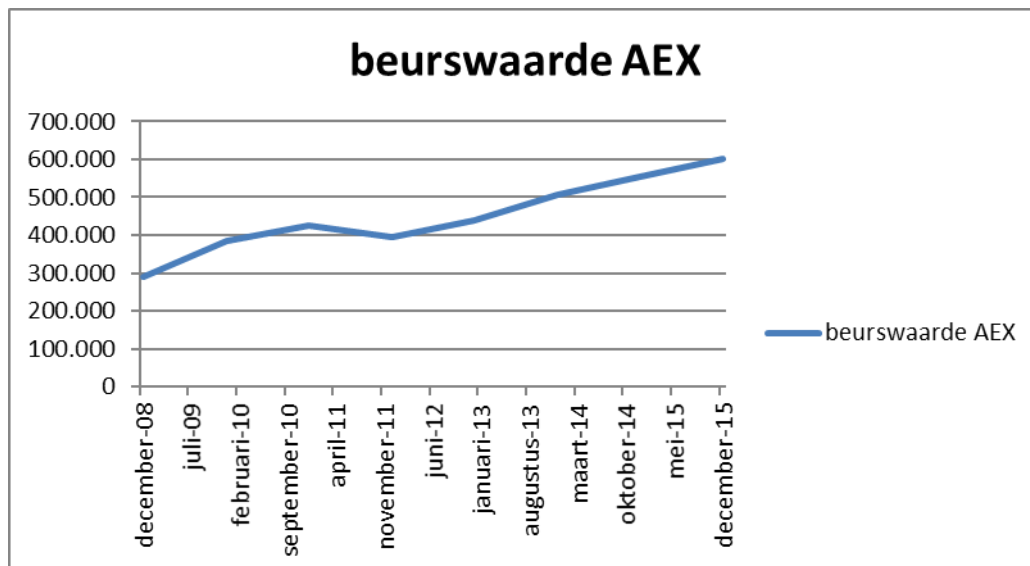
Bijna de helft, 46%, houdt de prijzen gelijk. 20% voert een verlaging door. 34 % laat de prijzen stijgen, waarin 30% met 0-5%.

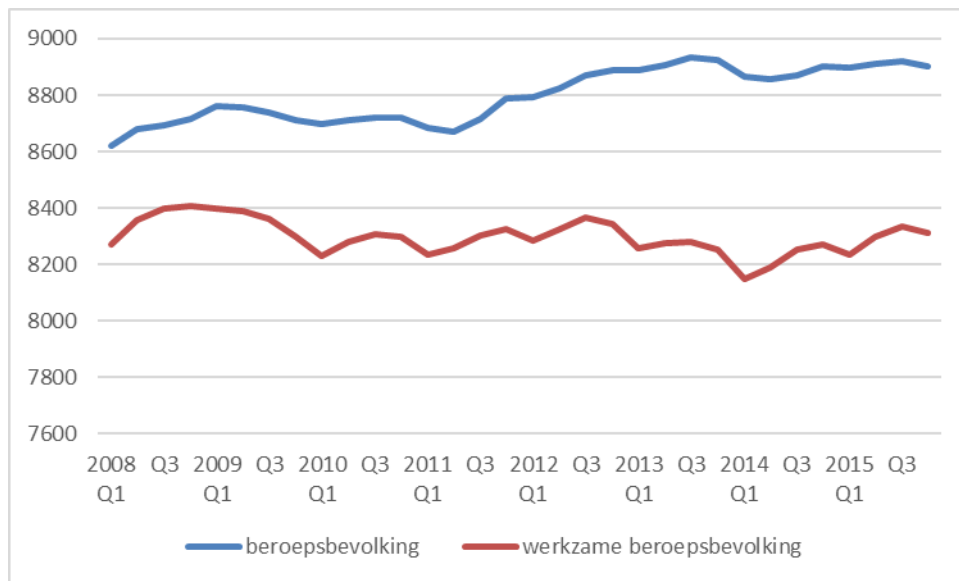
Andere economische trends

CBS Werkloosheid (x100.000)

Conclusie

De omzet in de hele sector is in 2015 met 0,5% gestegen, waarbij het derde en vierde kwartaal duidelijk beter waren dan het voorgaande jaar.

Met name de Toeleveranciers (+6,1%), Importeurs motoren (+3,1%) en Verhuur (+2,9%) doen het beter dan vorig jaar. Bij de bedrijfsgroepen die minder draaiden dan in 2014 behoren de Jachthavens (-1,5%) en de importeurs pleziervaartuigen (-2,2%). De gemiddelde prijsstijging in 2015 was 1,7%, dit ligt beduidend hoger dan de omzetstijging in de sector. Al met al blijft de sector achter bij de economische ontwikkelingen van heel Nederland.

De brutowinst blijft vrijwel gelijk, met een plusje van 0,1%.

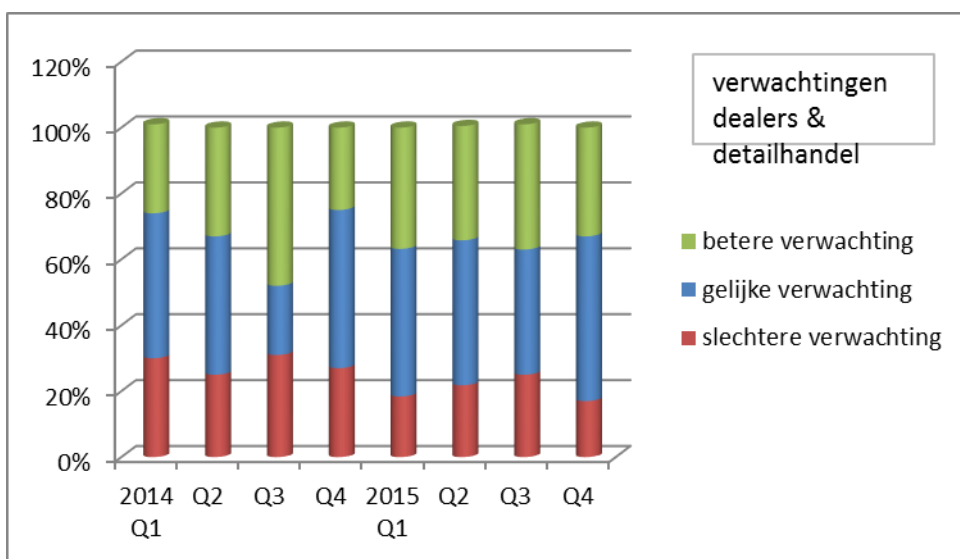
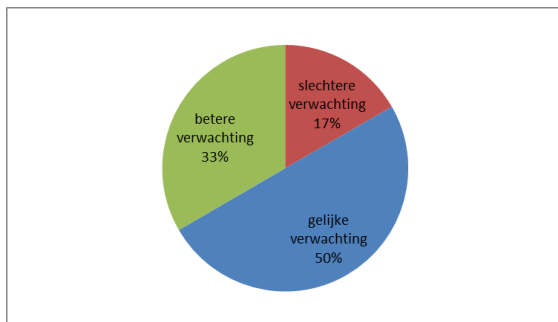
De sector kijkt redelijk positief naar de eerste helft van 2016. 24% verwacht een verslechtering ten opzichte van 2015, 33% verwacht een verbetering. Deze cijfers zijn al lange tijd gelijk, en lopen redelijk parallel met de gerapporteerde omzet-verdeling.

In dit jaarrapport zijn ook de omzetten van de vergelijkbare branches opgenomen. Nieuw dit jaar zijn de statistieken van de RDW registraties voor de Snelle motorboten.

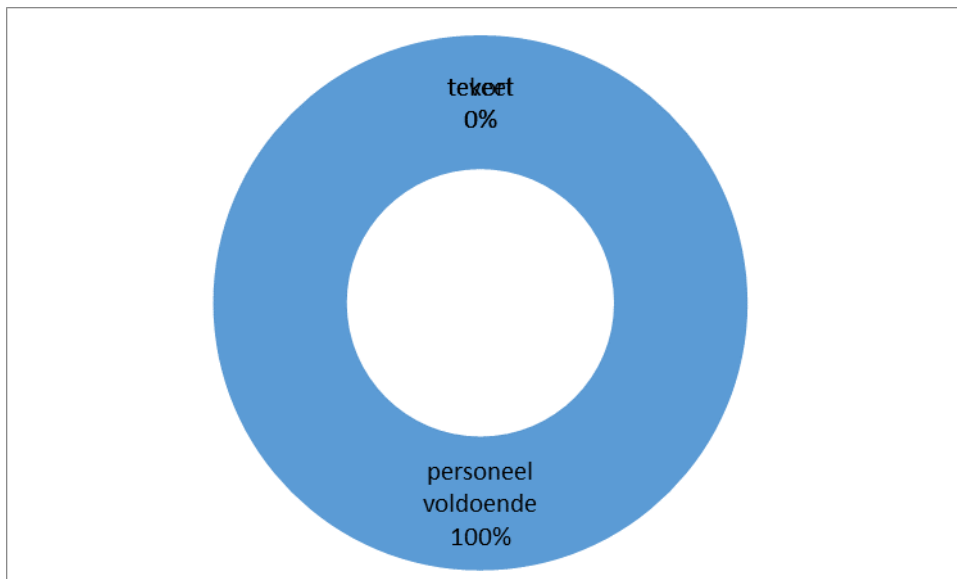
In de bijlage zijn meer grafieken opgenomen.

3.1 Hoofdactiviteit: Dealers en detailhandel

Verwachting voor de komende 6 maanden.

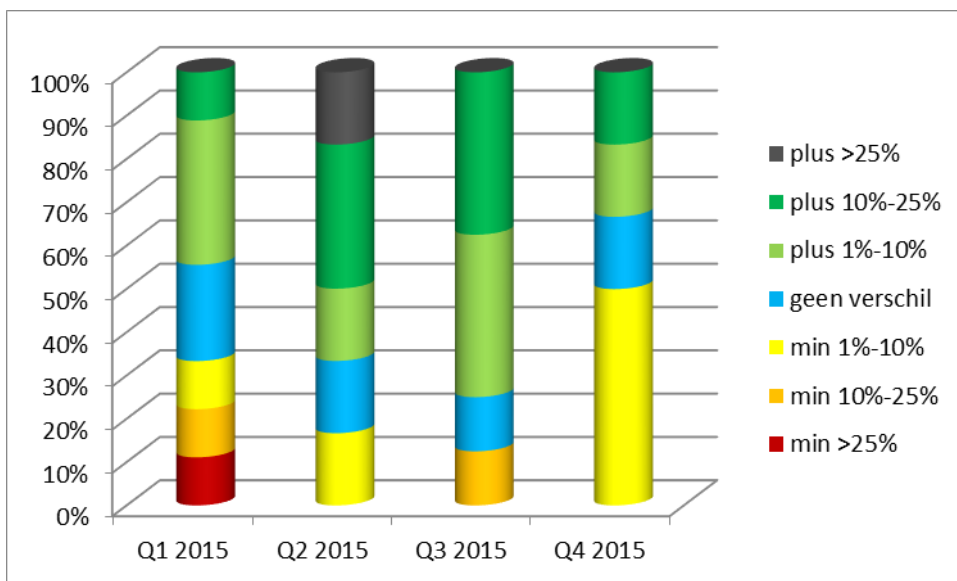
Het personeelsbestand

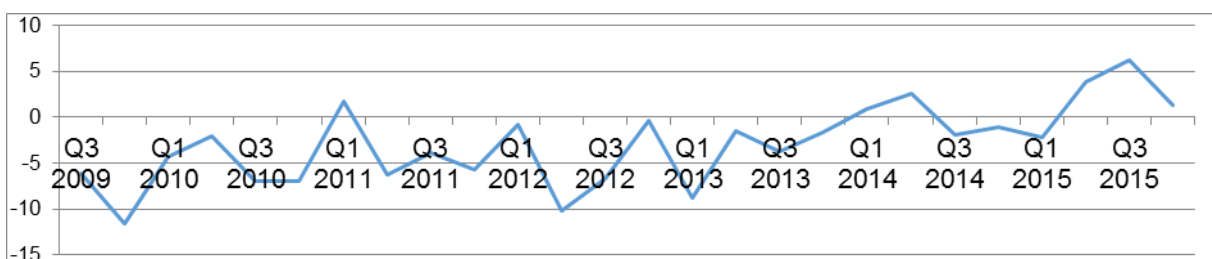
Alle detaillisten hebben precies voldoende personeel, niet teveel en niet tekort.

De brutowinst in dit kwartaal in vergelijking met hetzelfde kwartaal in 2014.

De helft geeft een winstdaling aan met 1-10%. 17% ziet geen verschil. 33% geeft een (meest matige) winststijging aan.

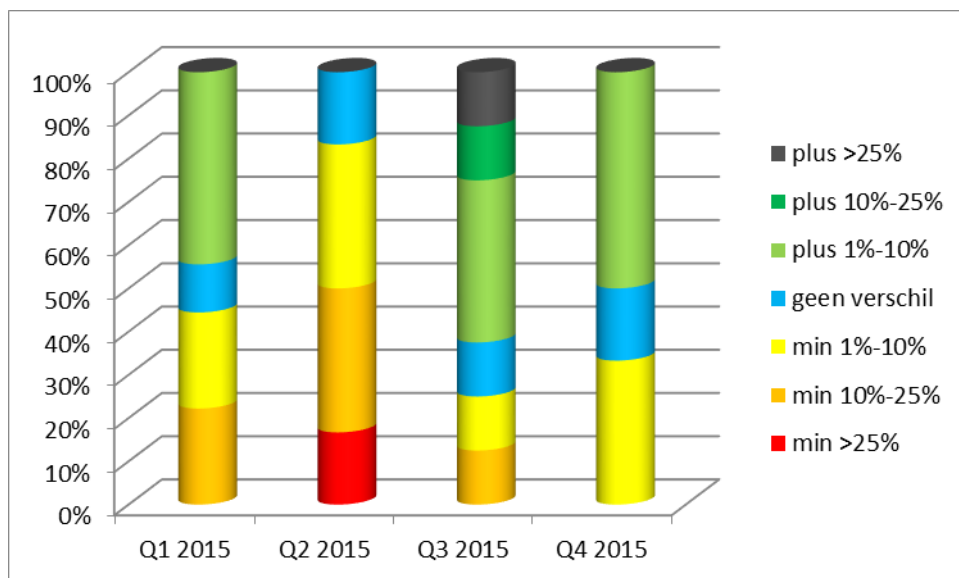

Het berekende gemiddelde komt voor dit kwartaal op een plus van 1,3%. De index staat inmiddels op 73,8 punten (2008=100). Over heel 2015 werd een verbetering van 2,3% behaald.

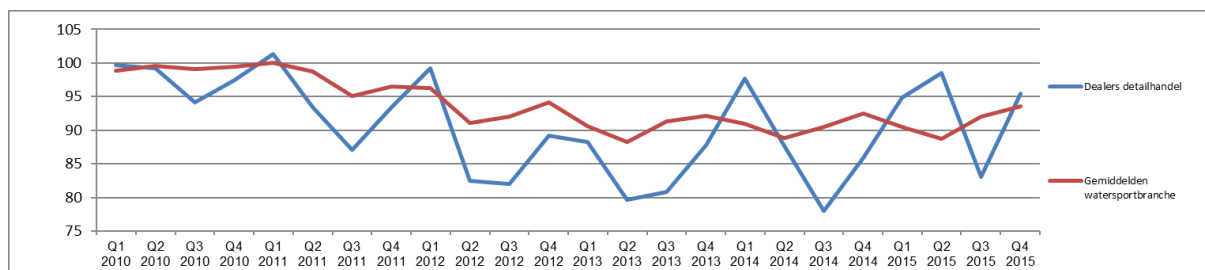

De omzet in dit kwartaal in vergelijking met hetzelfde kwartaal in 2014.

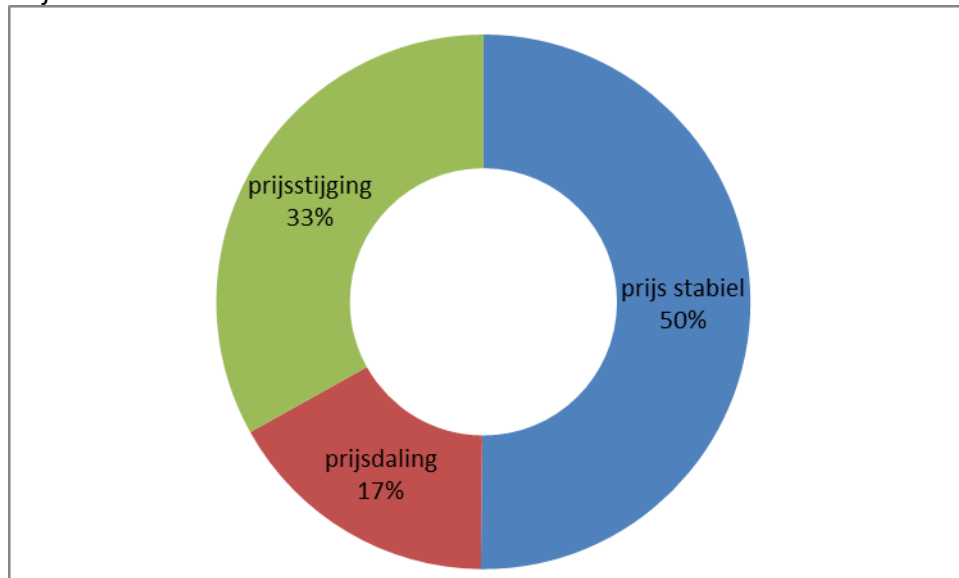
33% ziet een daling van de omzet met 1-10%. 17% houdt de omzet gelijk. 50% ziet een kleine verbetering.

In het vierde kwartaal werd een verbetering gerealiseerd van 9,5% ten opzichte van het zelfde kwartaal in 2014. Over heel 2015 werd een verbetering van 5,7% gerapporteerd. De index stijgt naar 95,5 punten. (2008=100)

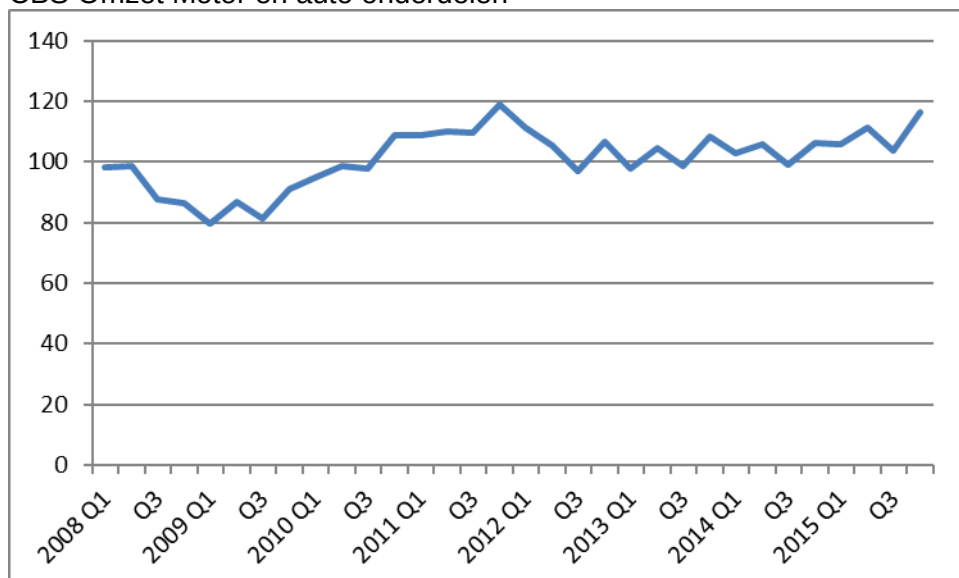

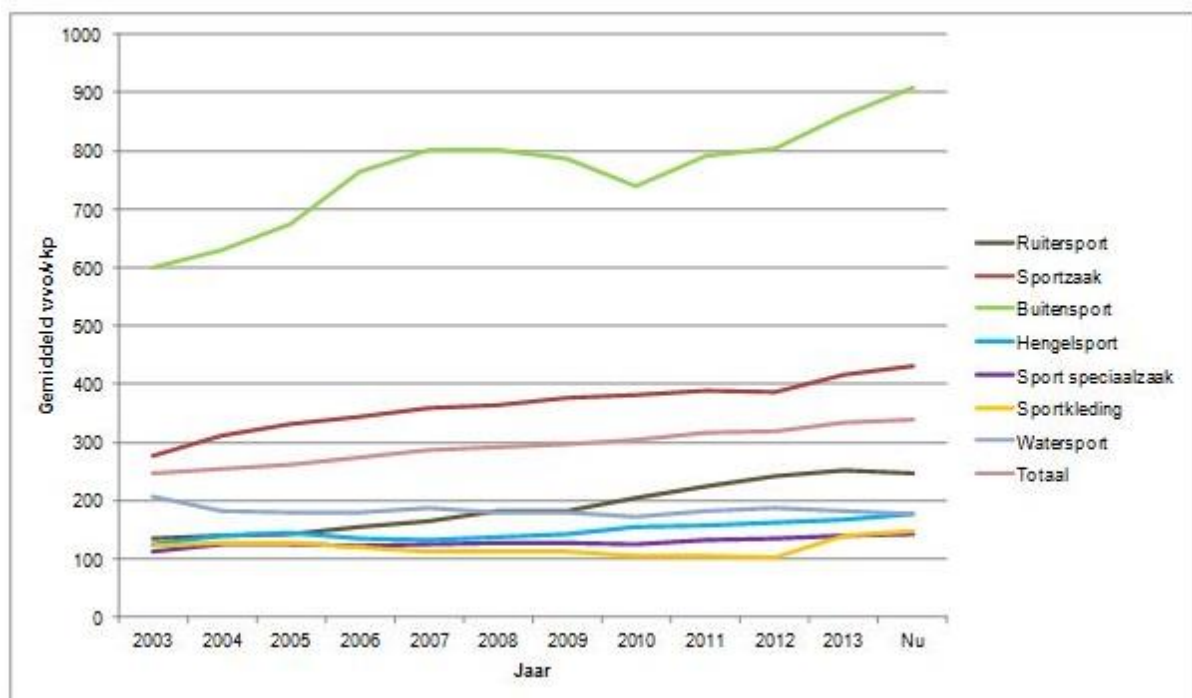
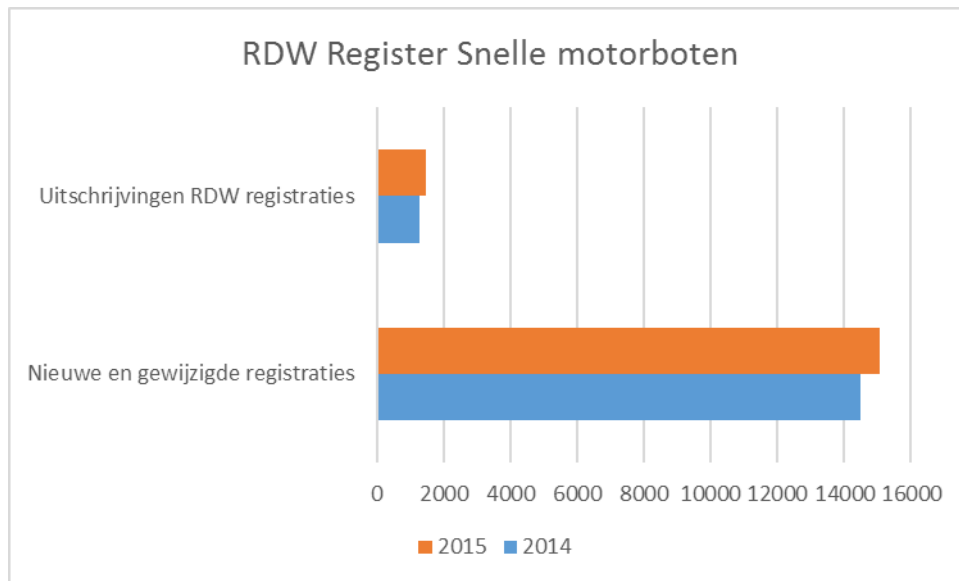
Prijsbeleid.

Andere cijfers

CBS Omzet Motor en auto onderdelen

WinkelVloerOppervlakte (WVO) per Verkooppunt
(Bron Locatus.com)

Vloeroppervlak van watersport(speciaal)winkels nam af van meer dan 200m² in 2003 tot 180 m² nu.
De Hengelsport na juist toe van 130 m² tot ook 180m² nu.

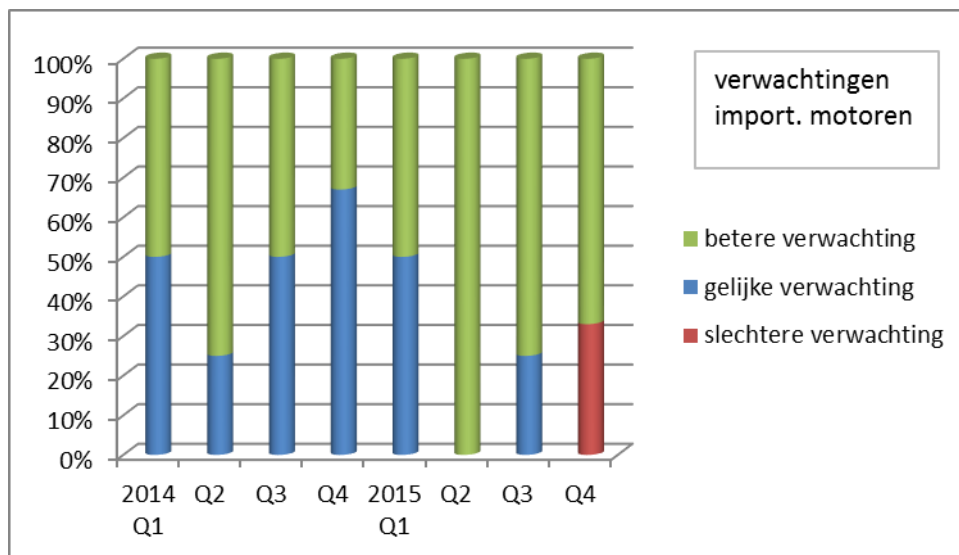
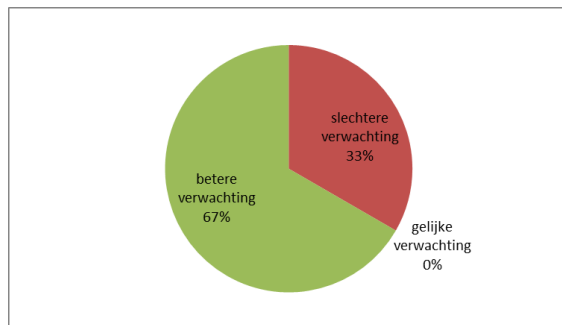
Wat valt op?

Meer omzet en minder winst. De marges staan onder druk. De detailhandelaar heeft meer verschillen dan bijvoorbeeld de automotive.

3.2 Hoofdactiviteit: Importeur motoren

In totaal hebben er 3 importeurs motoren deelgenomen aan het onderzoek.

Verwachting voor de komende 6 maanden.

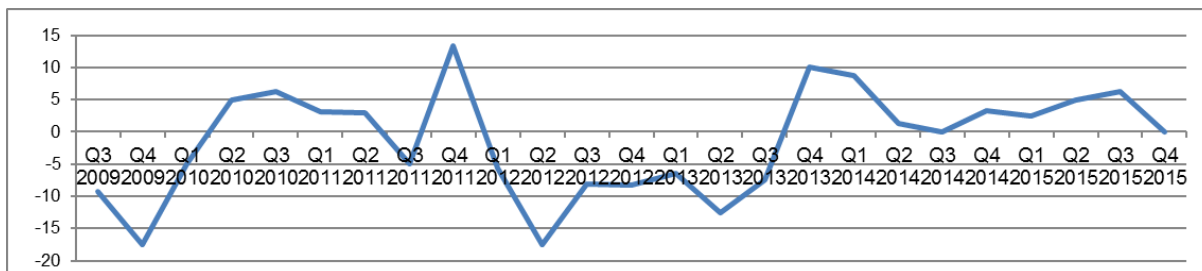

Het personeelsbestand.

Alle importeurs hadden precies voldoende mensen in dienst.

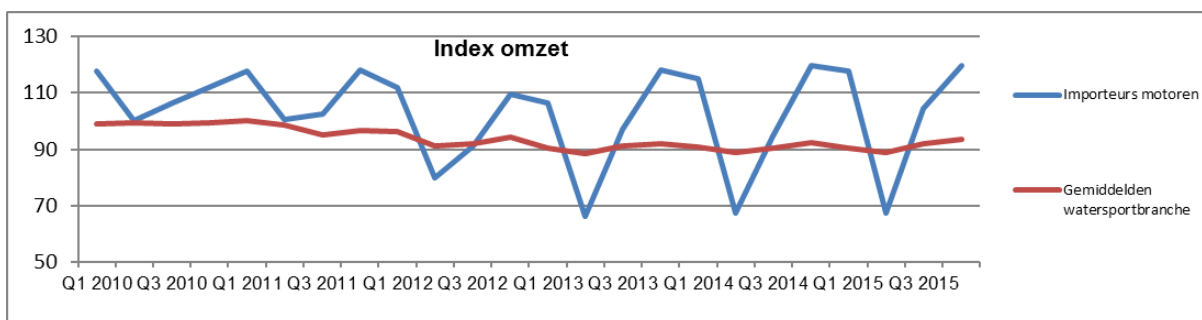
De brutowinst in dit kwartaal in vergelijking met hetzelfde kwartaal in 2014.

De gemiddelde importeur rapporteert eenzelfde kwartaal als in 2014. De index komt daarmee weer op 100,8 punten (2008=100).

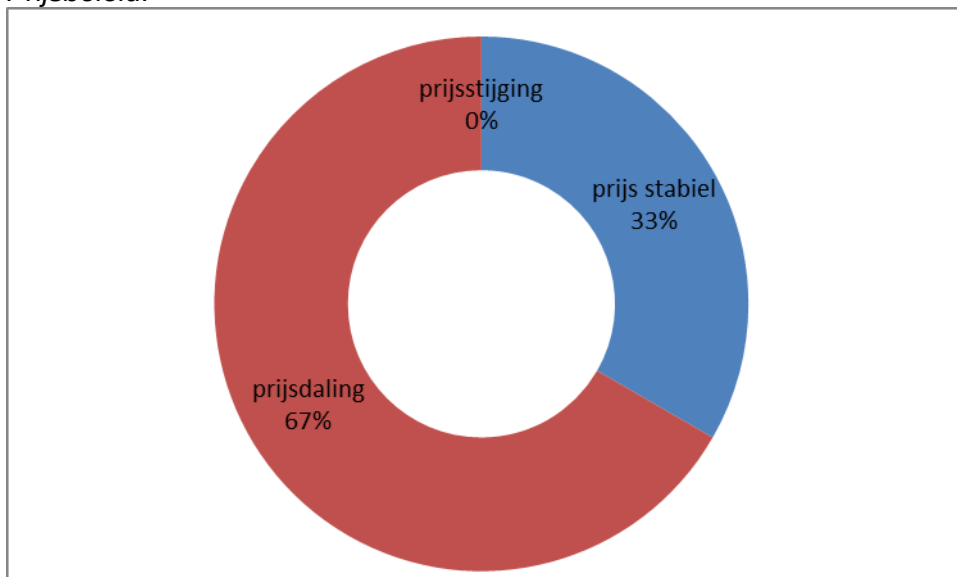

De omzet in dit kwartaal in vergelijking met hetzelfde kwartaal in 2014.

De omzet is voor de gemiddelde importeur gelijk gebleven. De index blijft daarmee op 119,6 punten (2008=100).

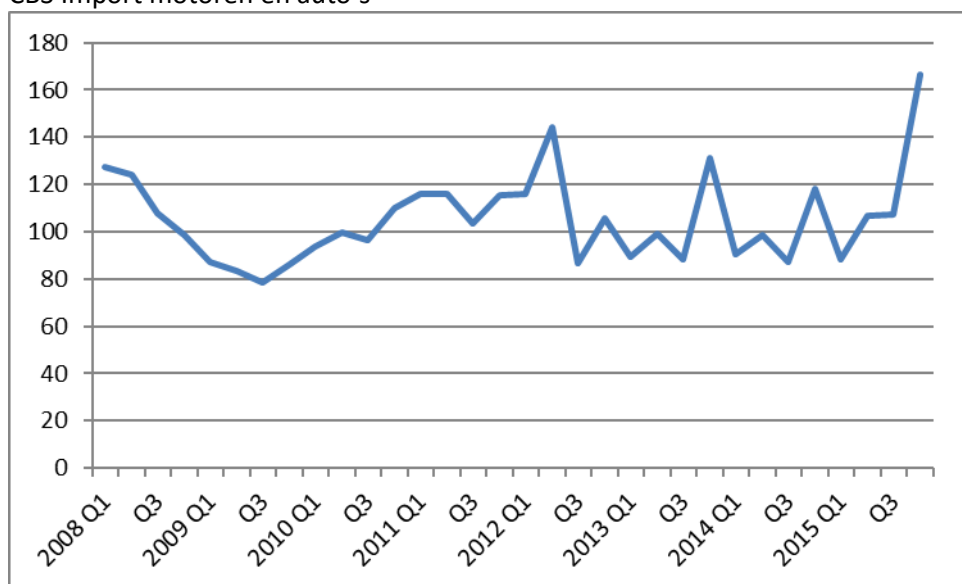

Prijsbeleid.

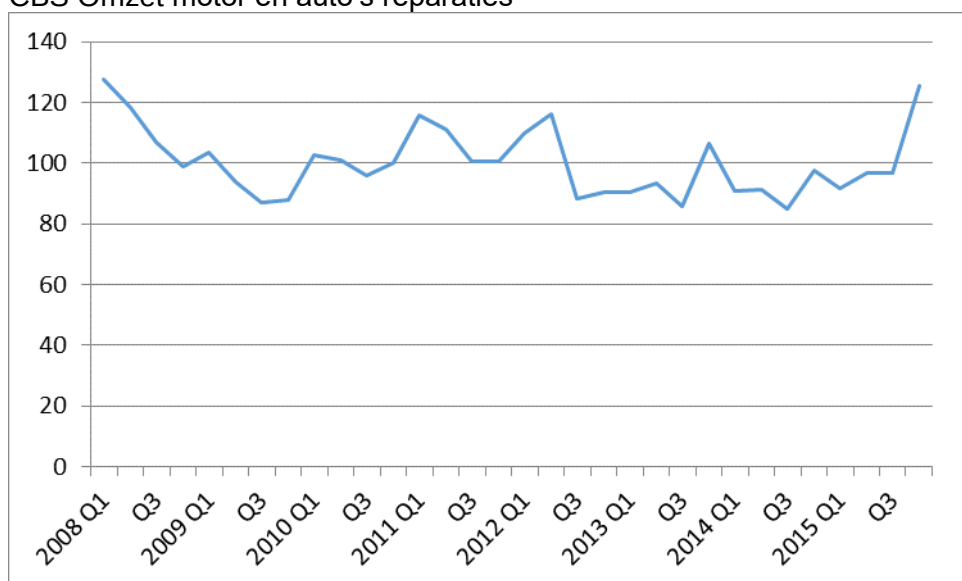

Andere cijfers

CBS Import motoren en auto's

CBS Omzet motor en auto's reparaties

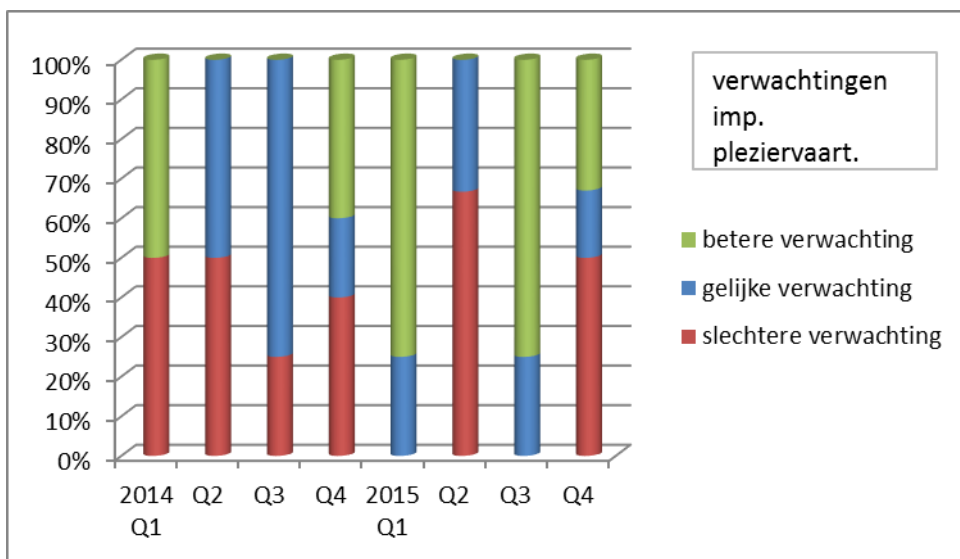
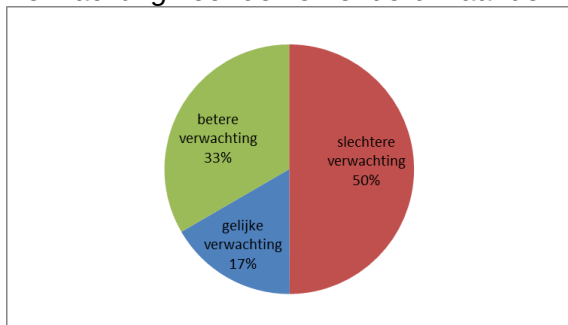

Wat valt op?

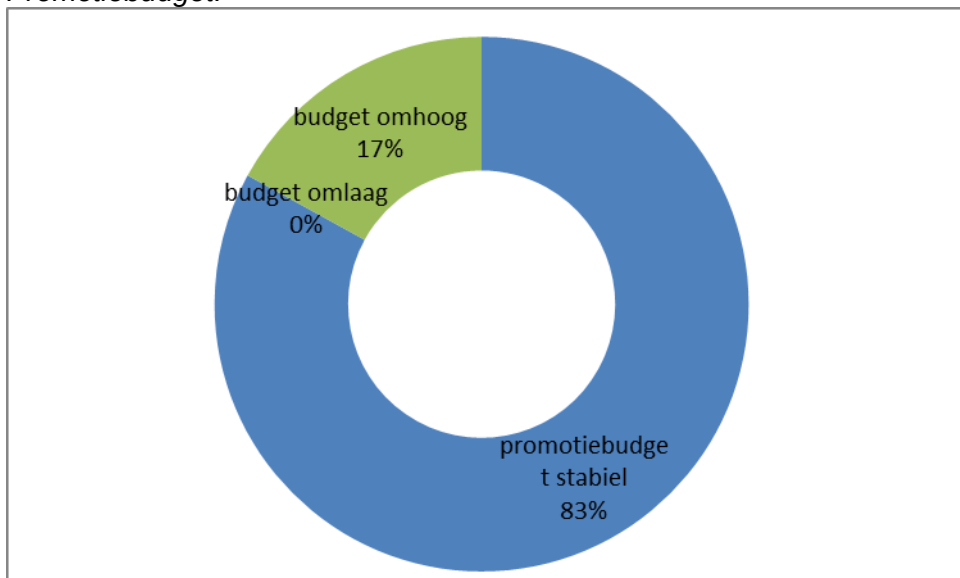
De importeur ziet de omzet en winst niet verbeteren.

3.3 Hoofdactiviteit: Importeur pleziervaartuigen

Verwachting voor de komende 6 maanden.

Promotiebudget.

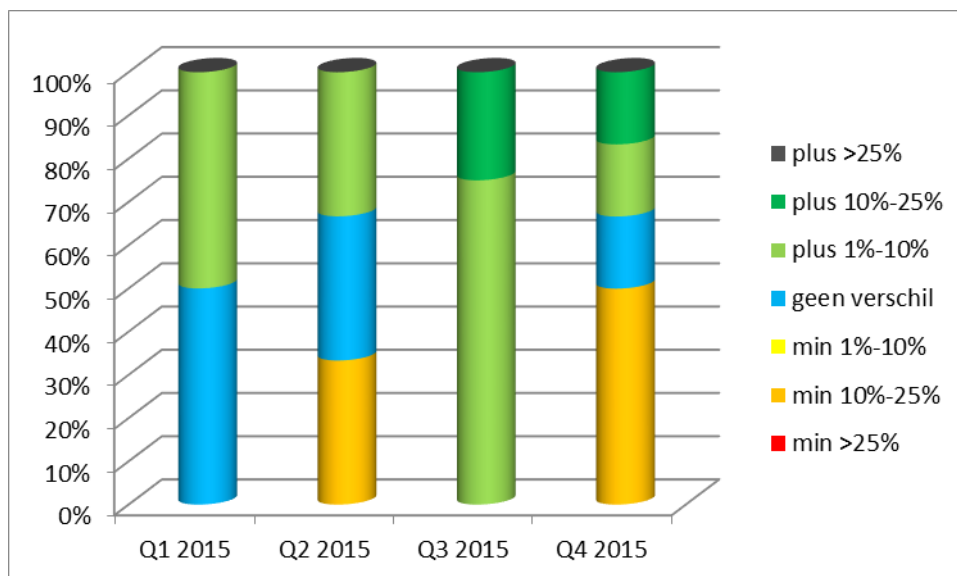

Het personeelsbestand.

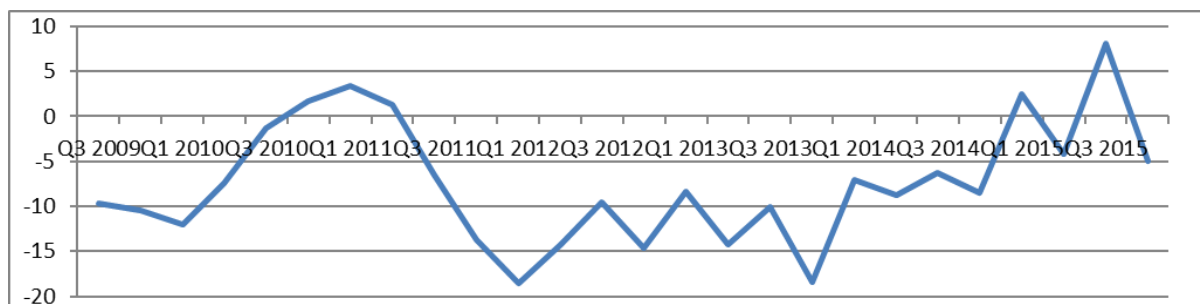
100% heeft voldoende mensen in dienst. Dit is al langer stabiel.

De brutowinst in dit kwartaal in vergelijking met hetzelfde kwartaal in 2014.

50% rapporteert een brutowinst daling van meer dan 10%. 17% ziet geen verschil met vorig jaar. De rest ziet een verbetering.

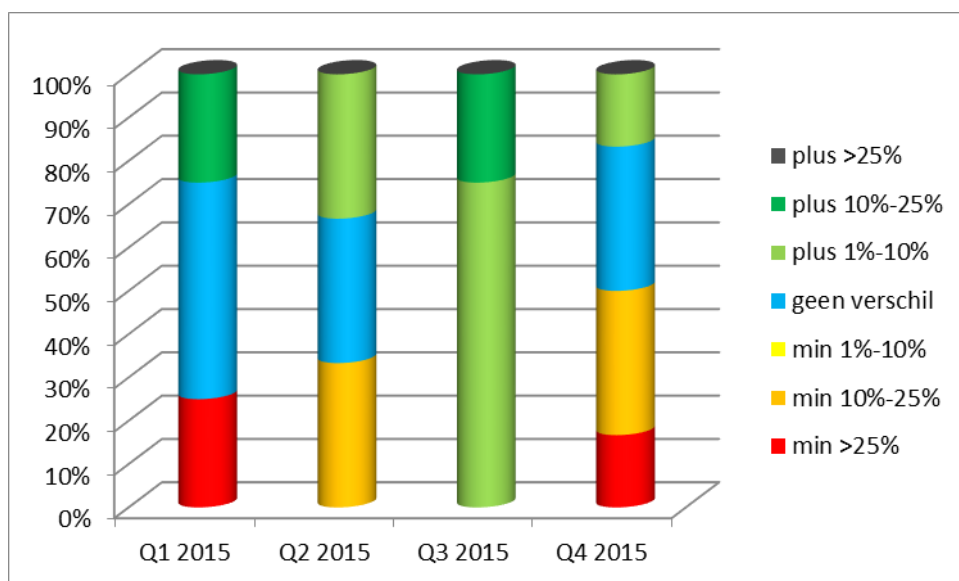

Het berekende gemiddelde komt neer op min van 5,0%. Over het hele jaar realiseerde de importeur een plusje van 0,4%. De index staat op 30,9 punten (2008 = 100).

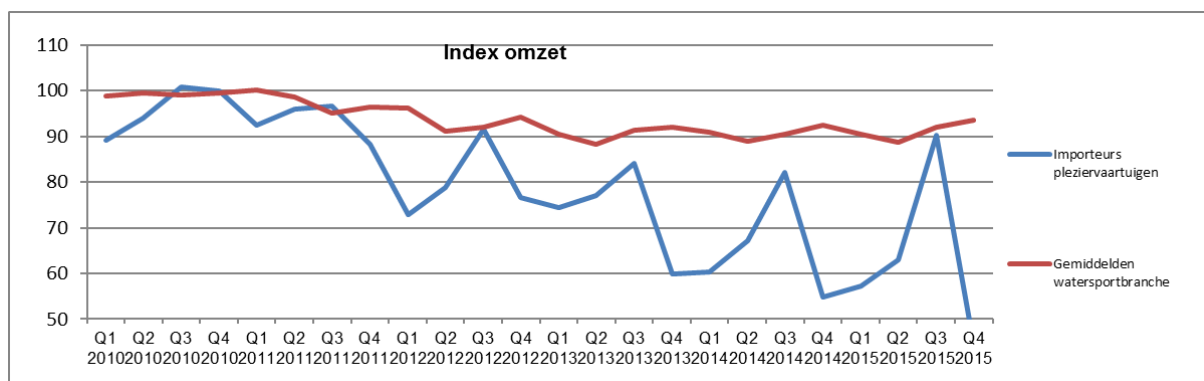

De omzet in dit kwartaal in vergelijking met hetzelfde kwartaal in 2014.

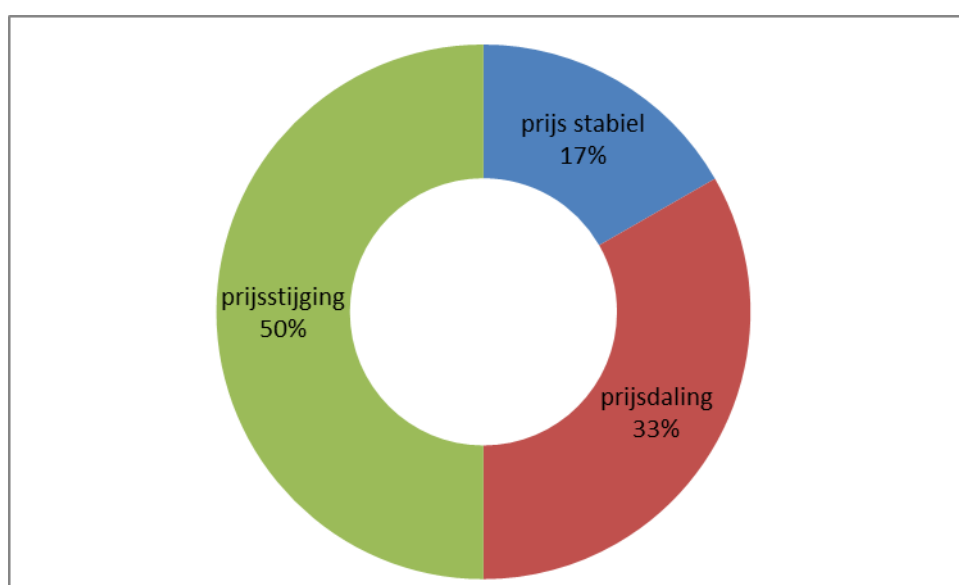
50% ziet de omzet dalen, waarvan een derde met meer dan 25%. 33% houdt de omzet op peil. 16% ziet de winst stijgen met 1-10%.

De index zakt in Q4 verder weg met 10 punten naar 44,8 punten (2008=100). Over heel 2015 realiseerde de importeur een omzetzakking van 2,2 %.

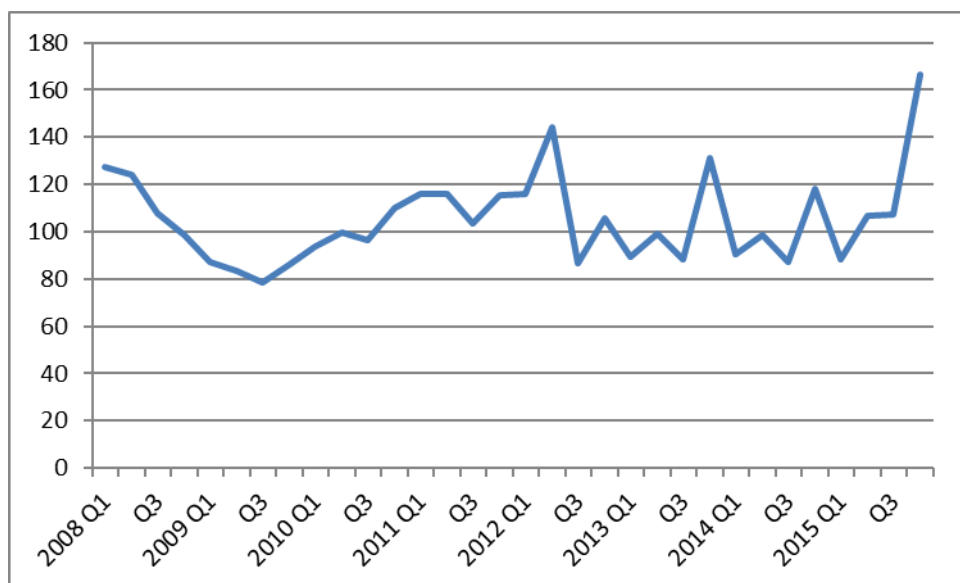

Prijsbeleid.

Andere cijfers

CBS Motoren en auto's import

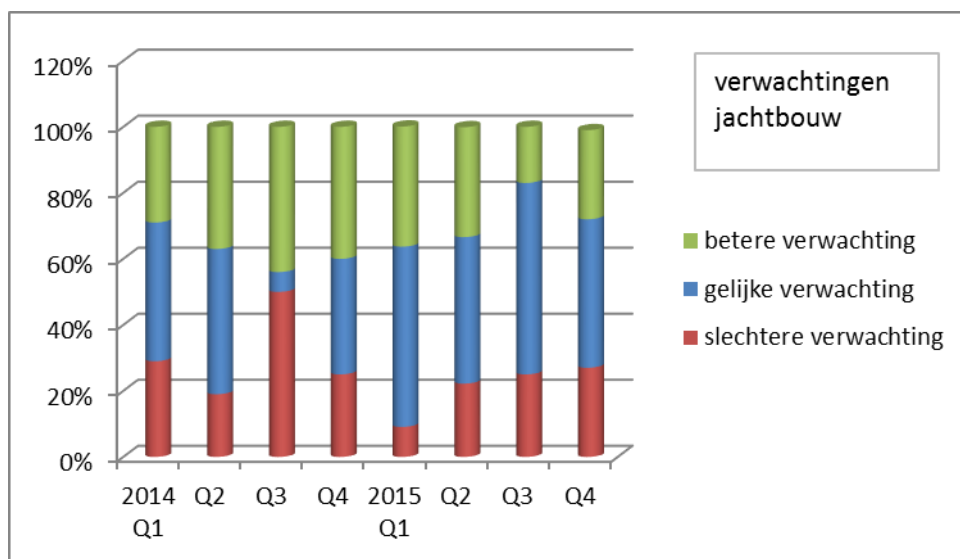
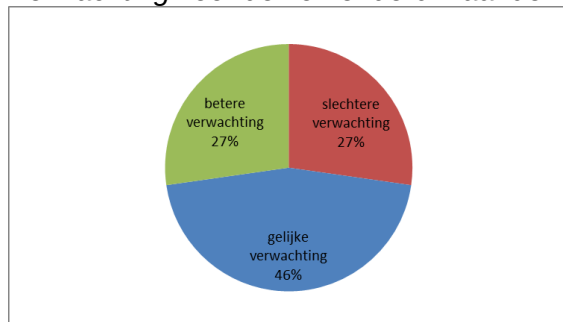

Wat valt op?

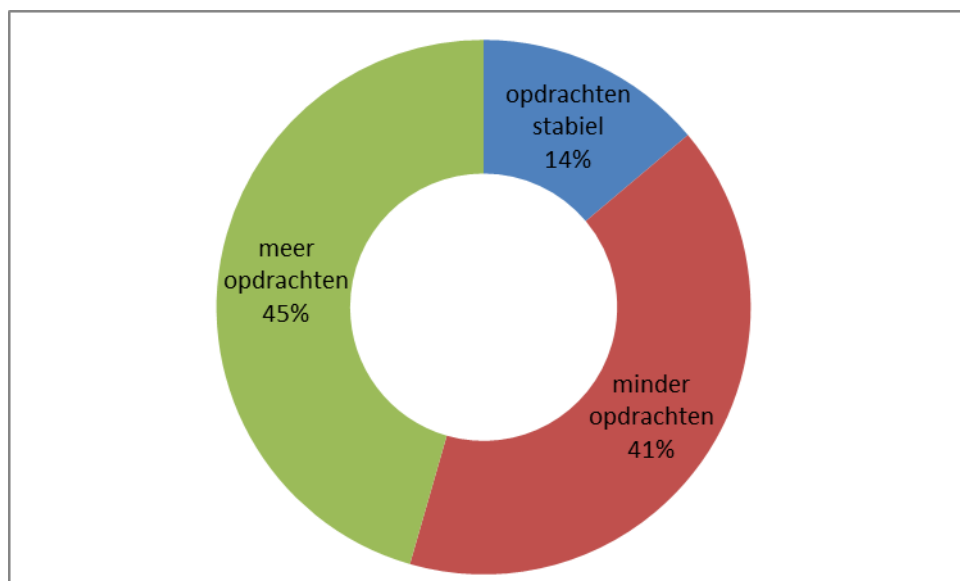
De index van de importeur staat het laagste van alle bedrijfspgroepen. Ook dit jaar rapporteert men weer een omzetsdaling. De verbeteringen bij de automotive zijn in de watersport nog niet terug te vinden.

3.4 Hoofdactiviteit: Jachtbouw (inclusief architecten)

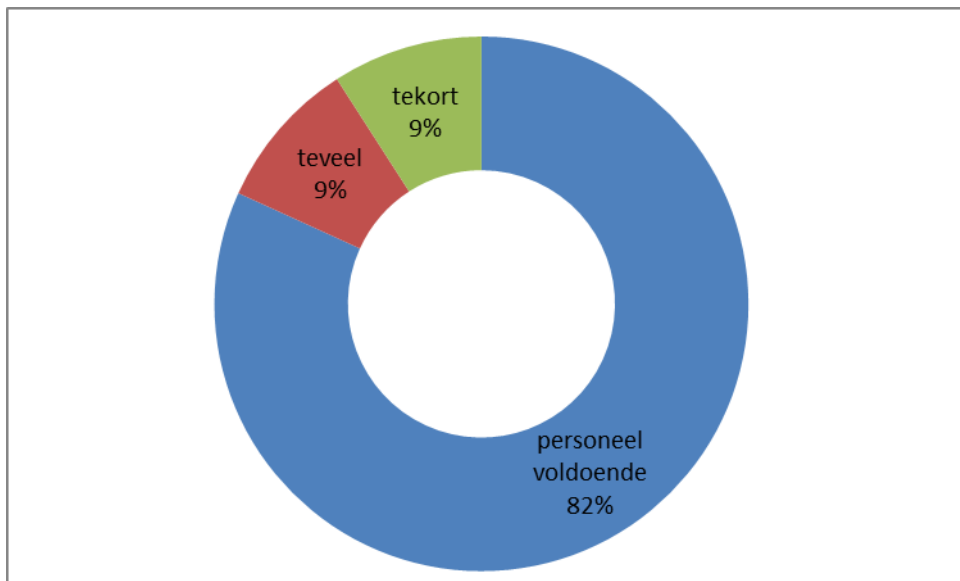
Verwachting voor de komende 6 maanden.

Heeft u meer of minder opdrachten voor nieuwbouwschepen ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar?

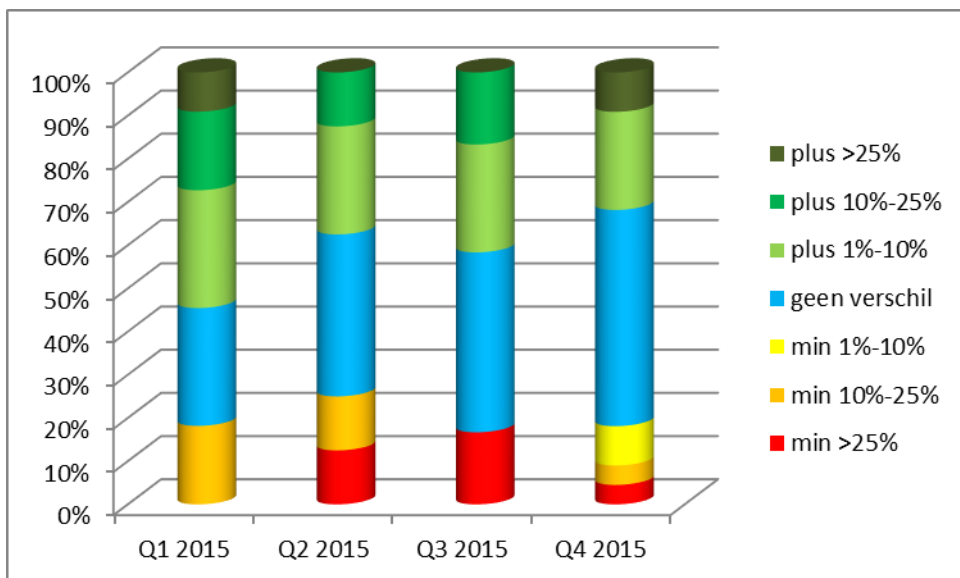

Het personeelsbestand.

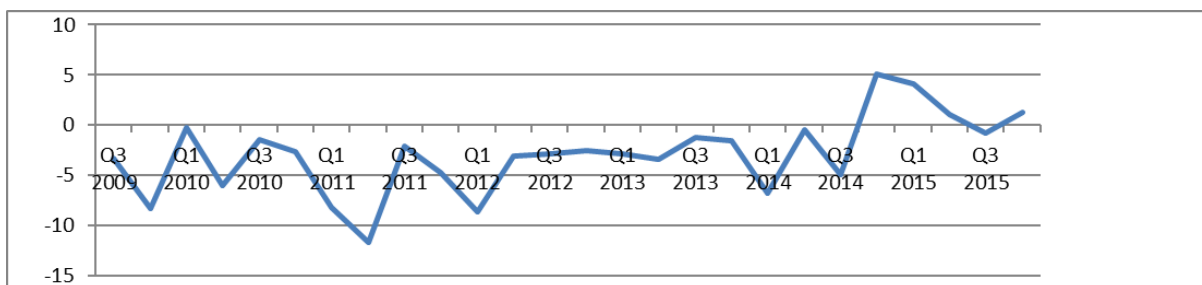

De brutowinst in dit kwartaal in vergelijking met hetzelfde kwartaal in 2014.

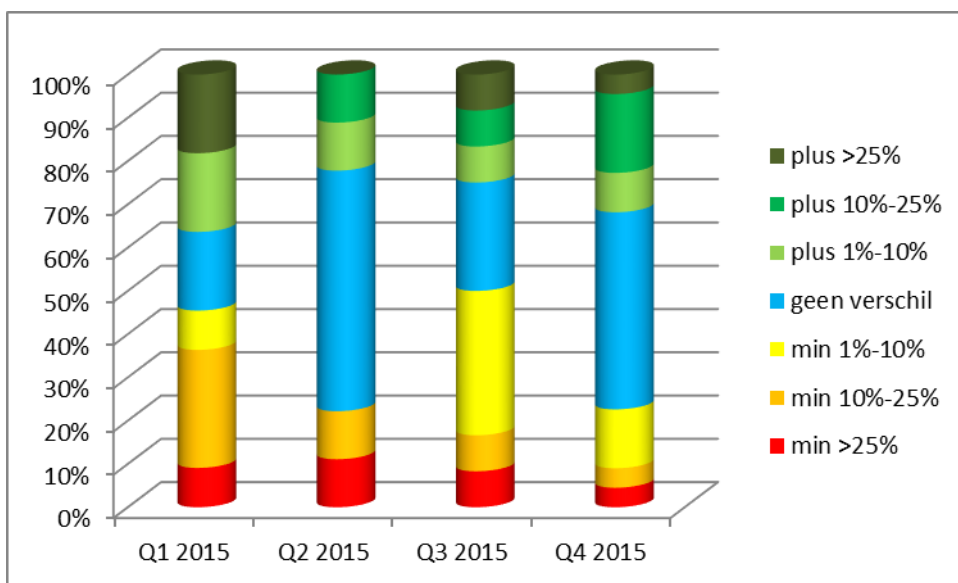
18% ziet de winst dalen, waarvan het merendeel met 1-10%. 50% houdt het stabiel. De overigen zien de winst stijgen, sommigen zeer fors.

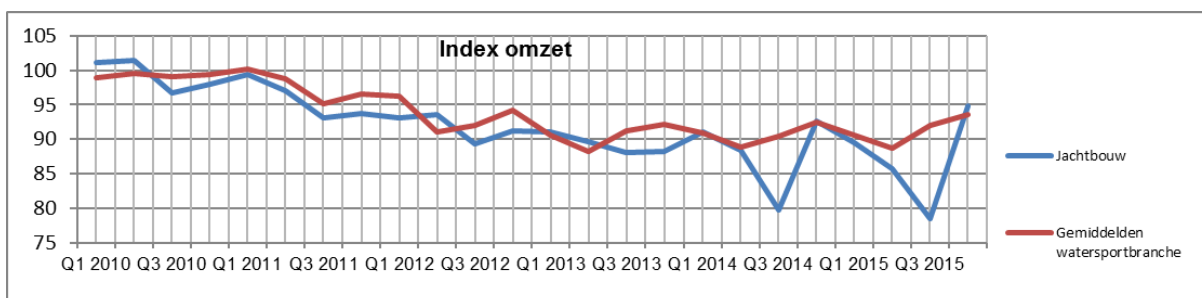
Over het vierde kwartaal realiseerde de jachtbouwer een plusje van 1,3%. Over heel 2015 werd 1,4% verbetering gerealiseerd. De index op Q4 2015 komt op 86,7 punten (2008=100).

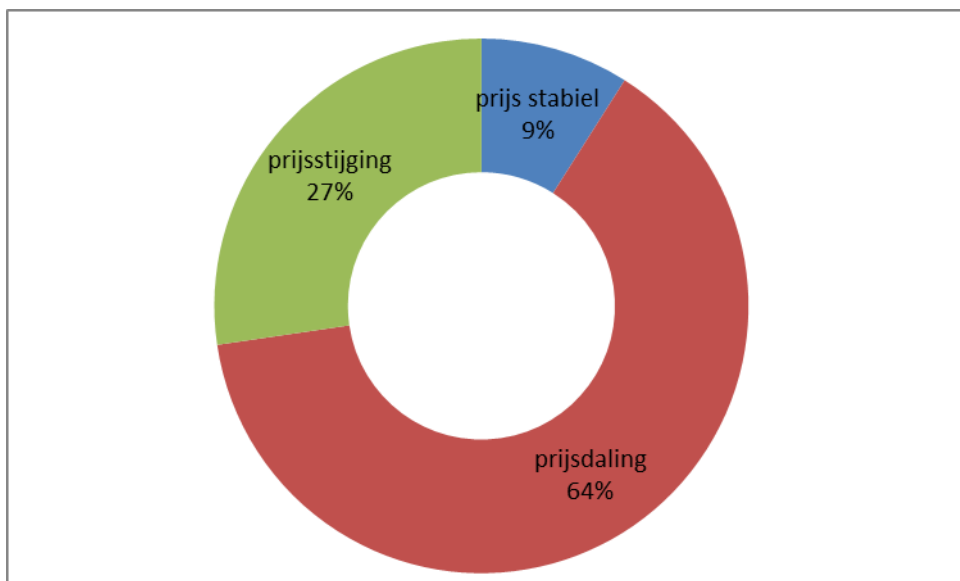
De omzet in dit kwartaal in vergelijking met hetzelfde kwartaal in 2013.
 22% zag de omzet dalen ten opzichte van Q4 2014. 46% hield de omzet stabiel.

De jachtbouwer zag de omzet stijgen met 2,2% in het laatste kwartaal. De index stijgt met 4,5 punten naar 92,6 pnt. (2008=100). Over heel 2015 is de omzet met 0,8% gezakt.

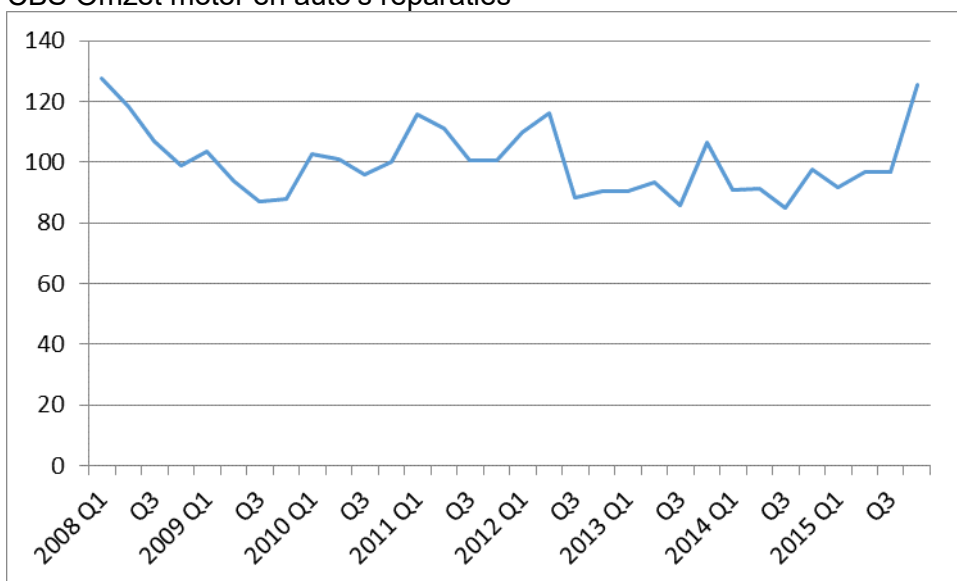

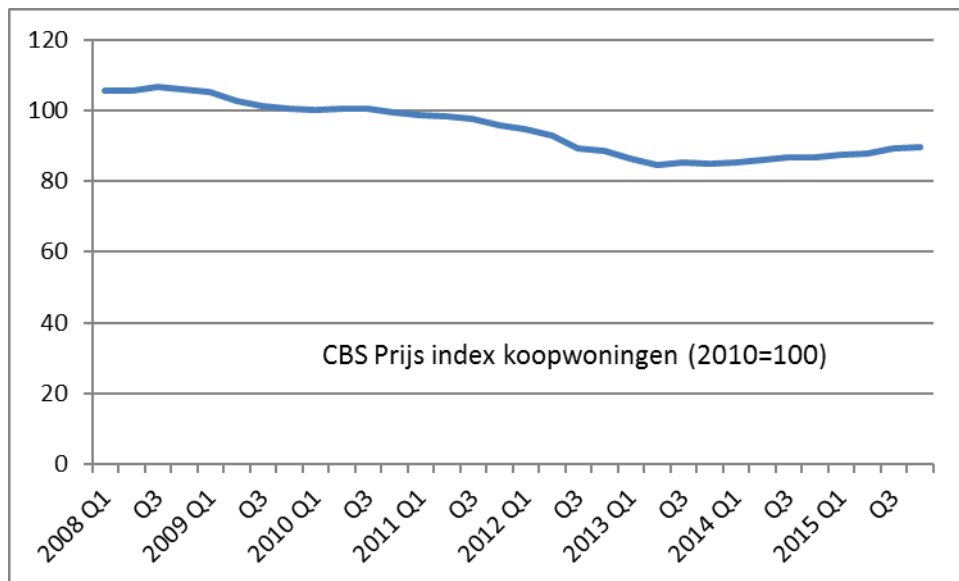
Prijsbeleid

Andere cijfers

CBS Omzet motor en auto's reparaties

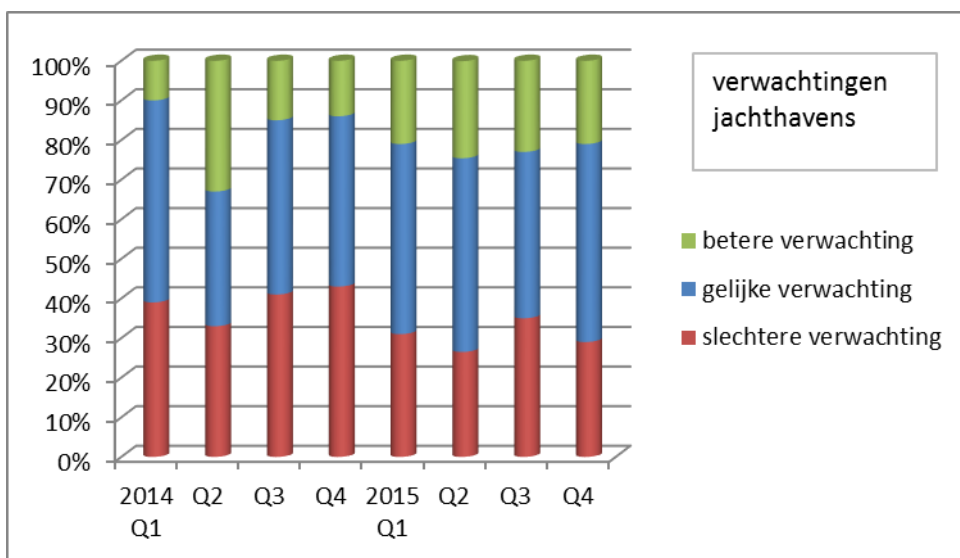
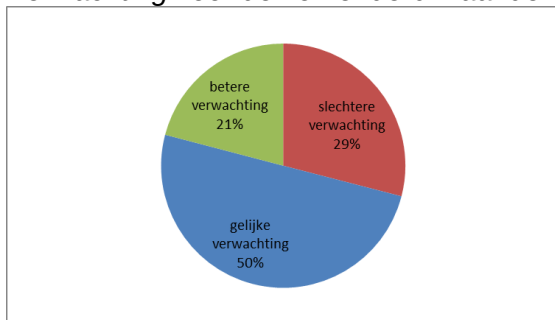
Wat valt op?

Een plusje in de winst en een daling in de omzet, er is in de kosten gesneden.

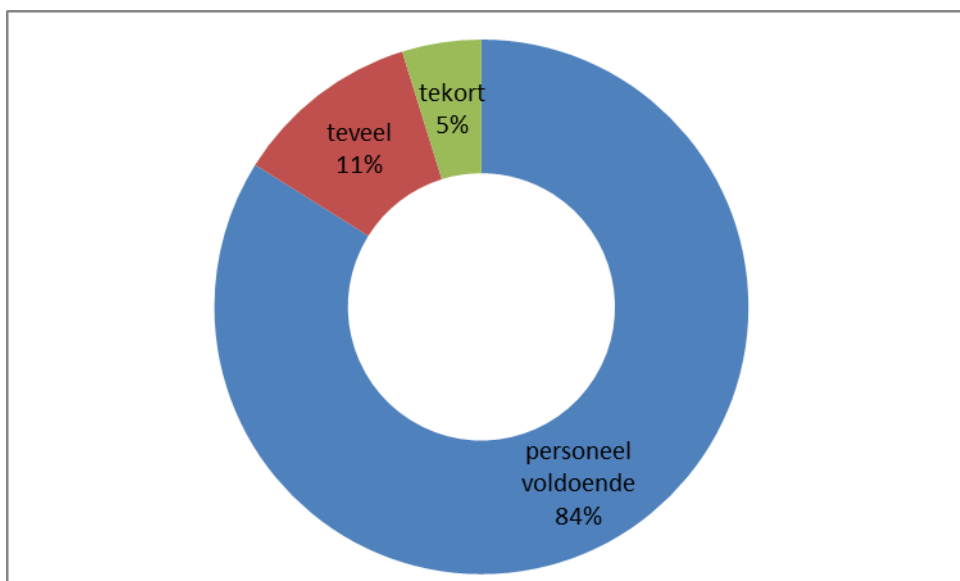
Het aantal opdrachten lijkt iets toe te nemen, maar tegelijkertijd gaan de prijzen onderuit.

3.5 Hoofdactiviteit: Jachthavens en stalling

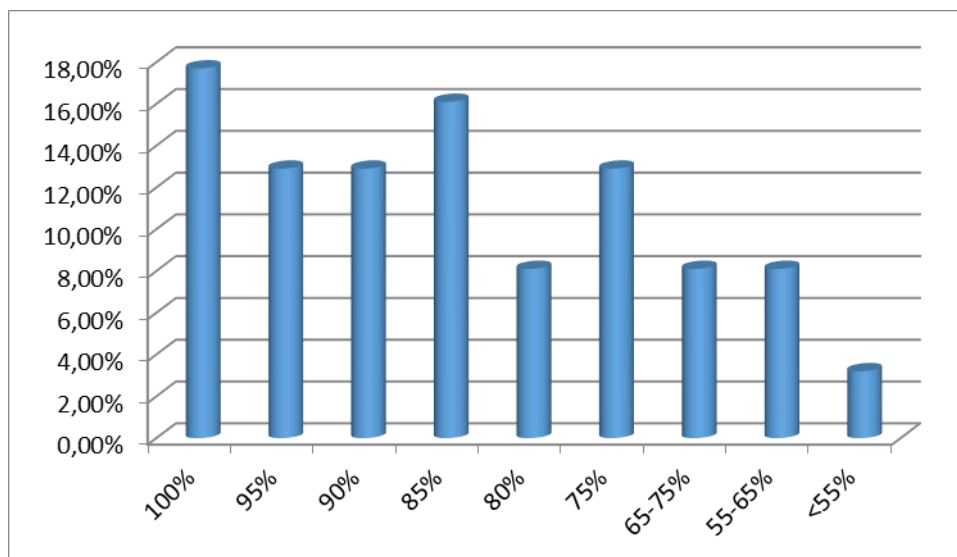
Verwachting voor de komende 6 maanden.

Het personeelsbestand.

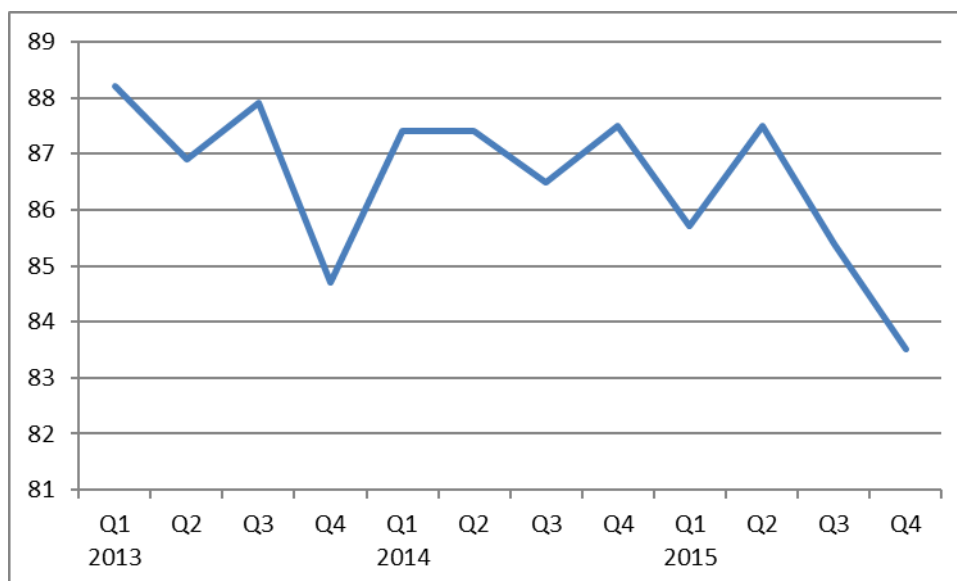

Wat is de bezettingsgraad van uw vaste ligplaatsen op dit moment?

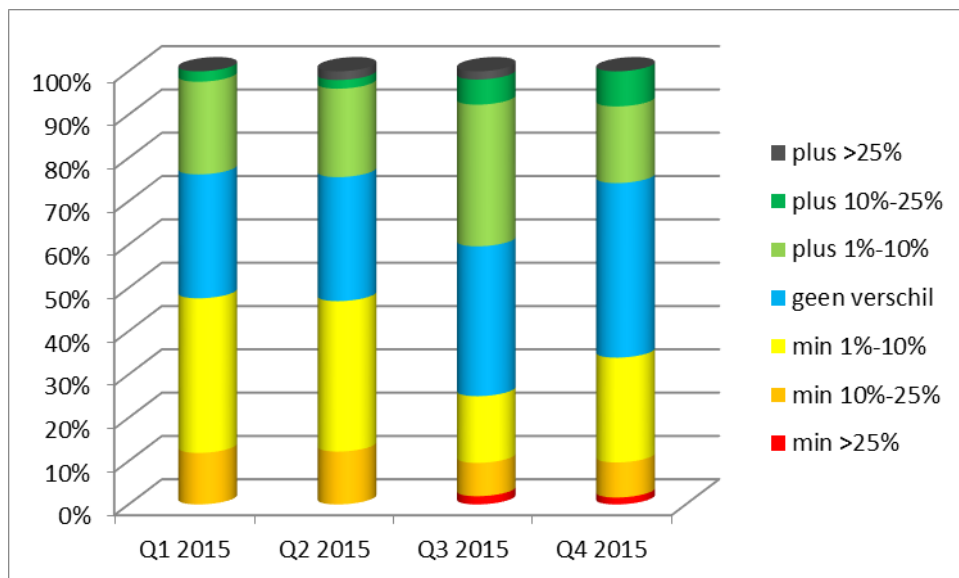
Het gemiddelde bezettingspercentage staat op 83,5%.

De ontwikkeling van de bezettingspercentages verlopen als volgt

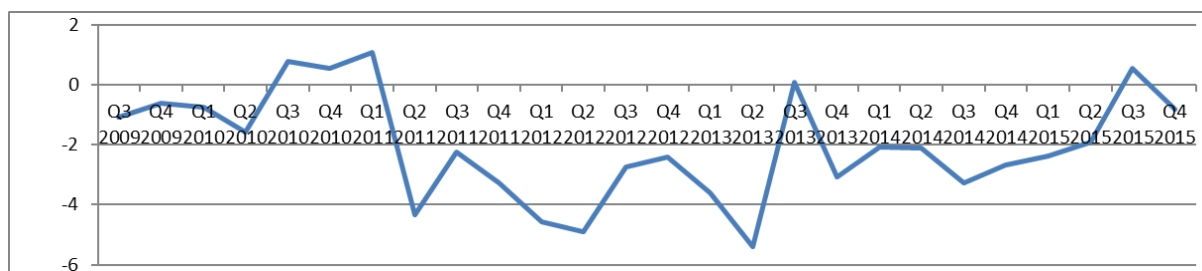

De brutowinst in dit kwartaal in vergelijking met hetzelfde kwartaal in 2014.

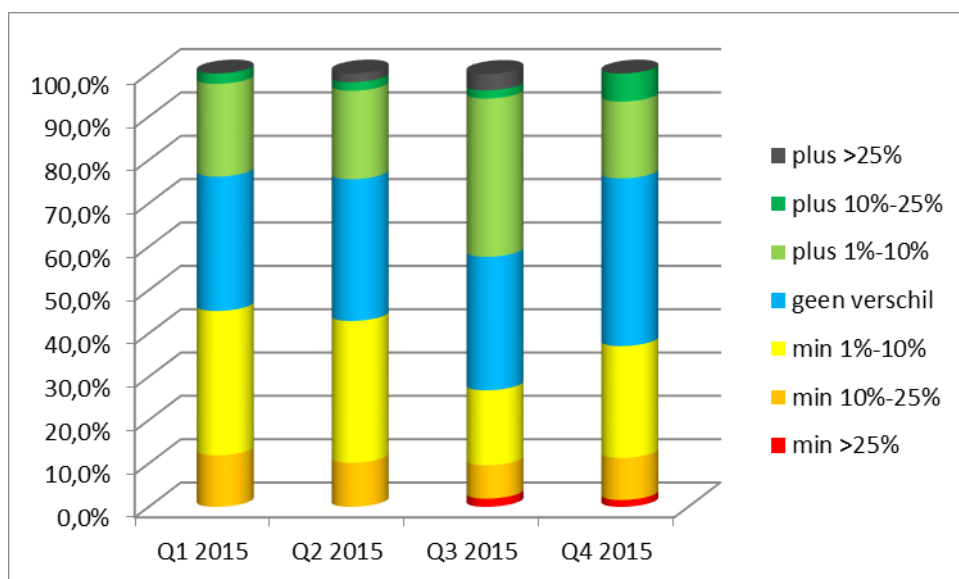
34% ziet de winst dalen, meest (24%) met 1-10%. 40% houdt de brutowinst stabiel. De overige 26% meldt een winststijging.

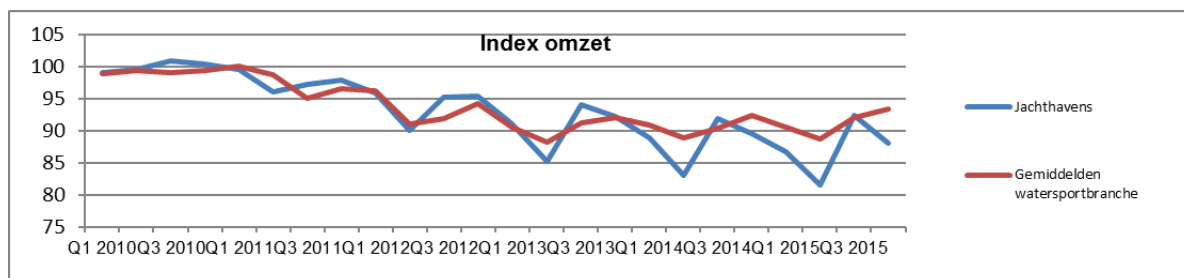
Het berekende gemiddelde over Q4 komt uit op minus van 0,8%. Over heel 2015 werd een winstdaling van 1,2% gerapporteerd. De index komt hiermee op 87,7 punten (2008=100).

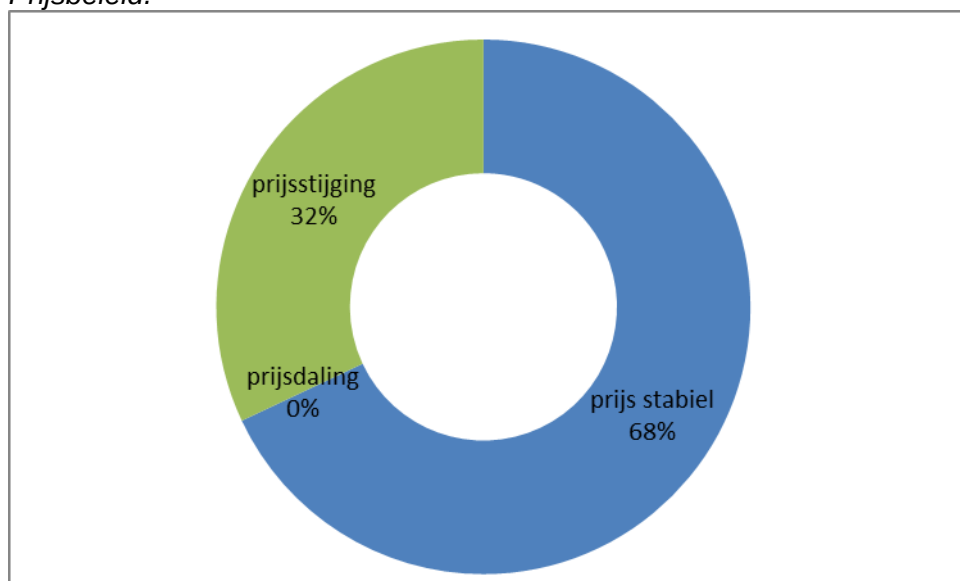
De omzet in dit kwartaal in vergelijking met hetzelfde kwartaal in 2014. 37% ziet de omzet dalen, 39% houdt de omzet gelijk.

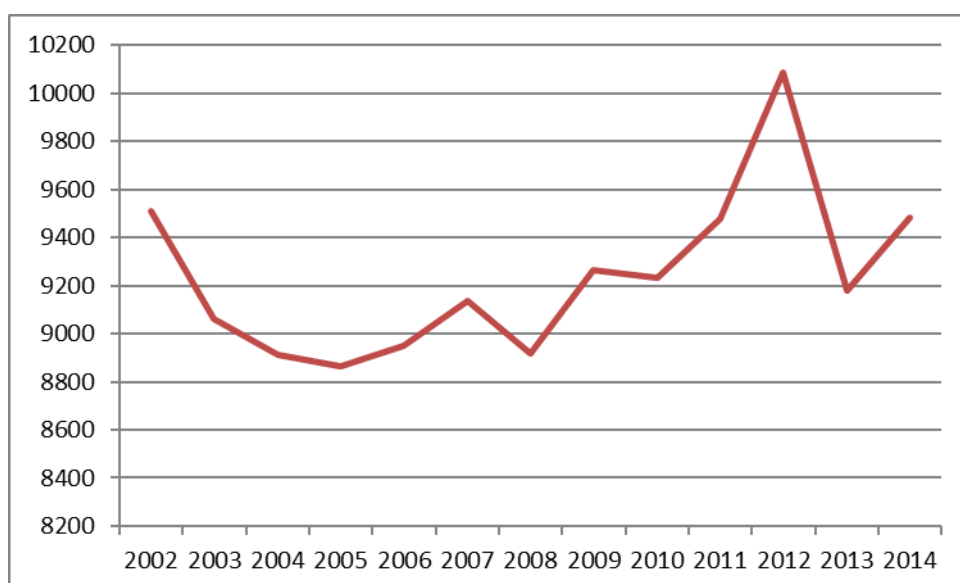
In Q4 daalt de omzet met 1,5%. Over heel 2015 daalde de omzet met 1,2%. De index staat eind Q4 op 88,1 punten. (2008=100).

Prijsbeleid.

Andere cijfers

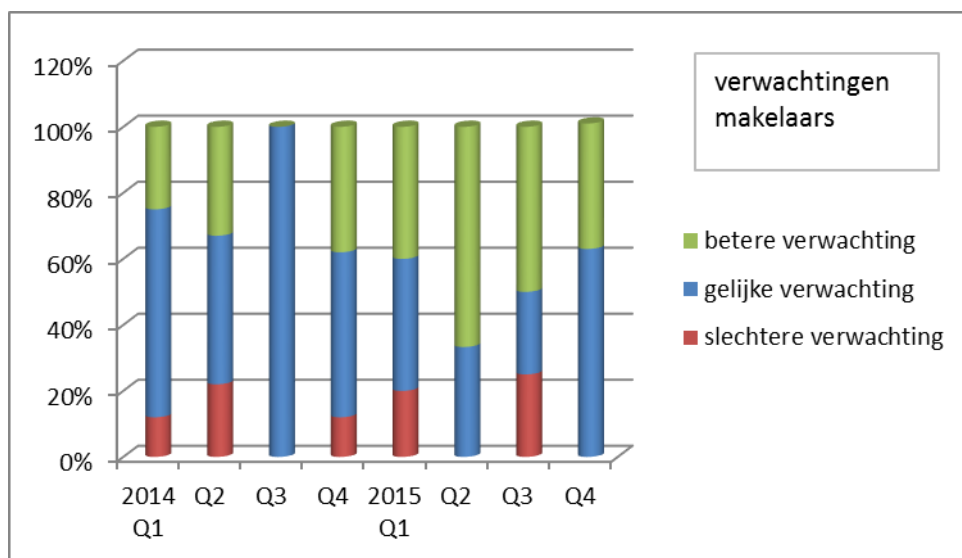
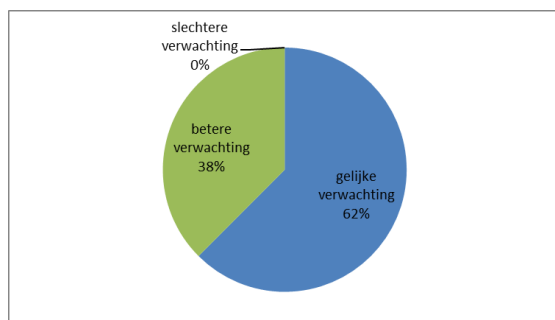

Wat valt op?

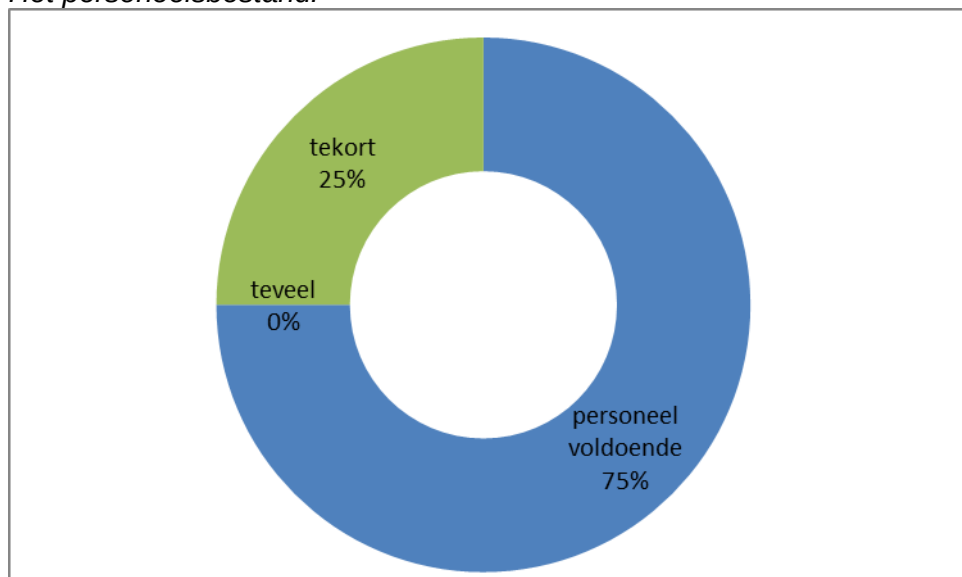
De bezetting van de havens, de winst en omzet raken verder achterop. Slechts een derde ziet ruimte voor een aanpassing in de prijs.

3.6 Hoofdactiviteit: Makelaar en expert

Verwachting voor de komende 6 maanden.

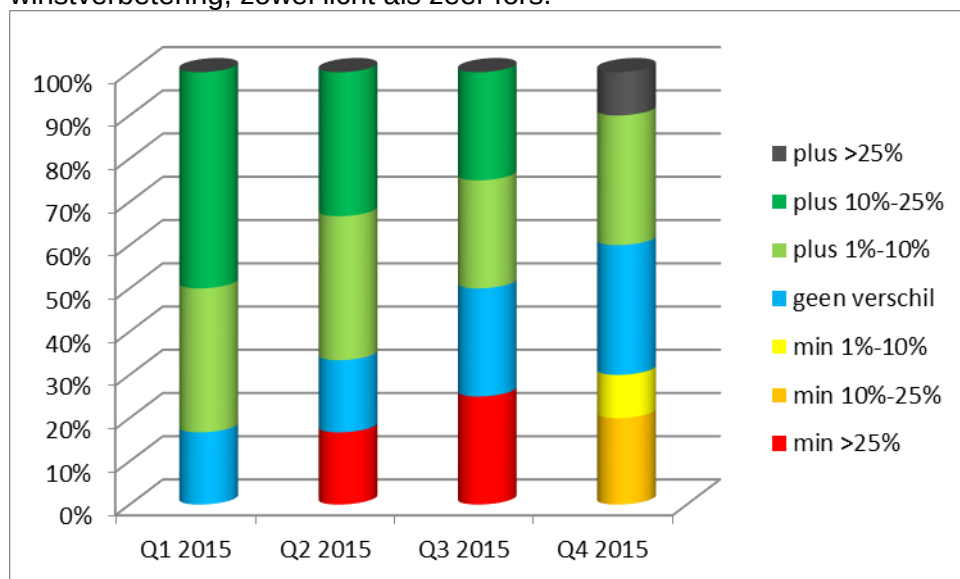

Het personeelsbestand.

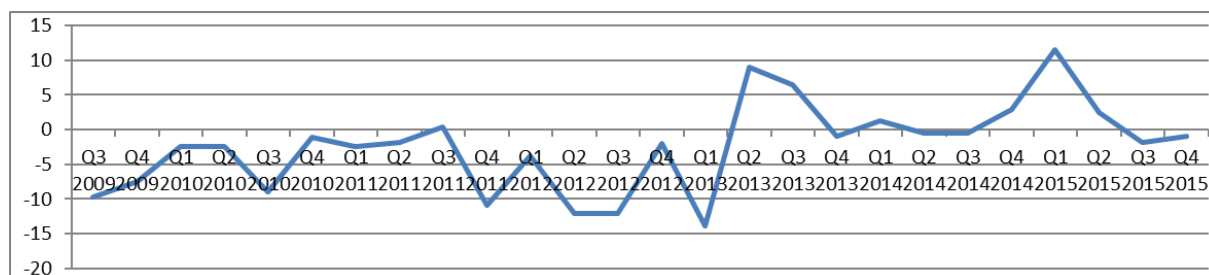

De brutowinst in dit kwartaal in vergelijking met hetzelfde kwartaal in 2014.

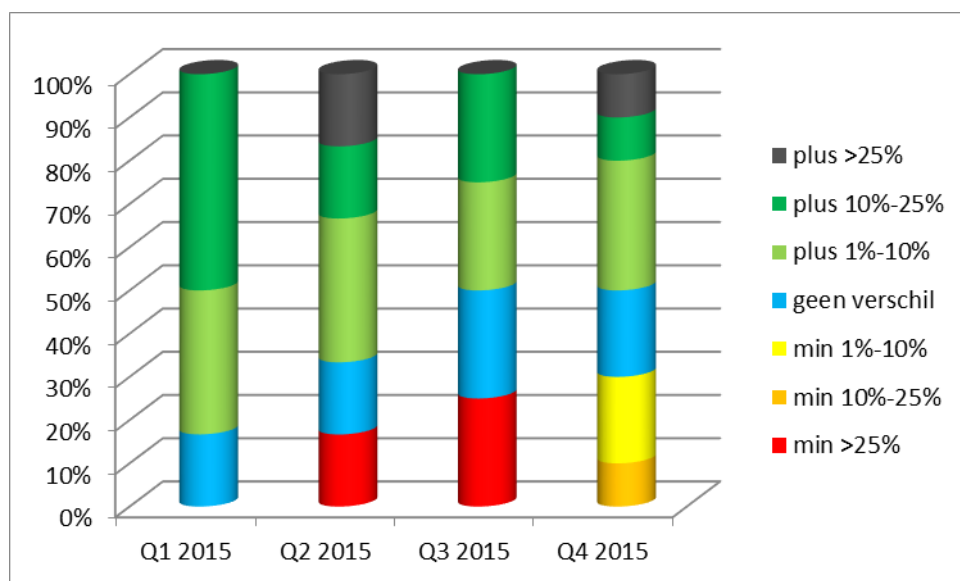
30% rapporteert een winstdaling. 30% ziet geen verschil. 40% rapporteert een winstverbetering, zowel licht als zeer fors.

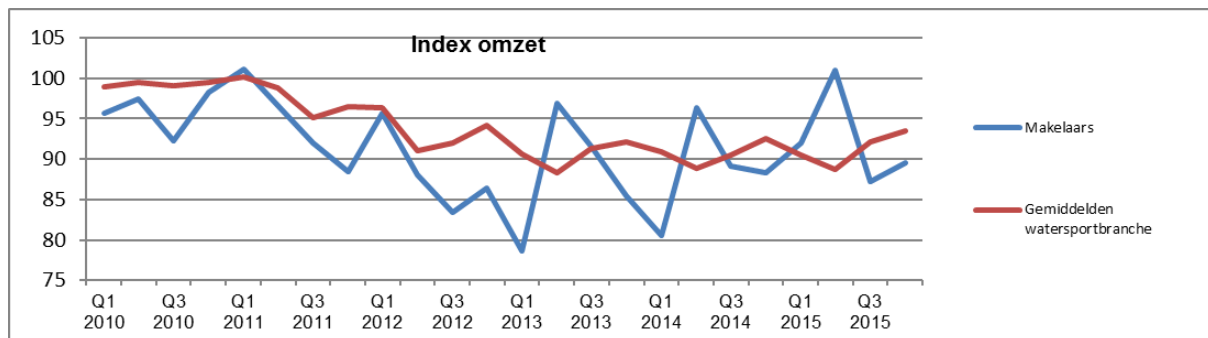
Gemiddeld zit de makelaar/expert in Q4 1,0% in de min, over heel 2015 verbetert de brutowinst met 2,8%. De index komt daarmee op 79,4 punten (2008=100).

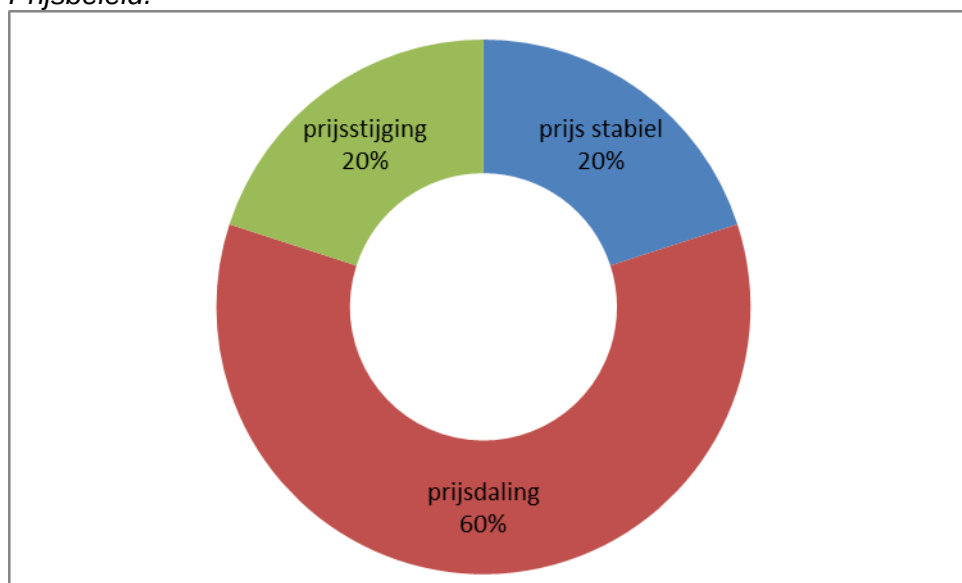
De omzet in dit kwartaal in vergelijking met hetzelfde kwartaal in 2014.
De omzet en de brutowinst hebben dezelfde verdeling.

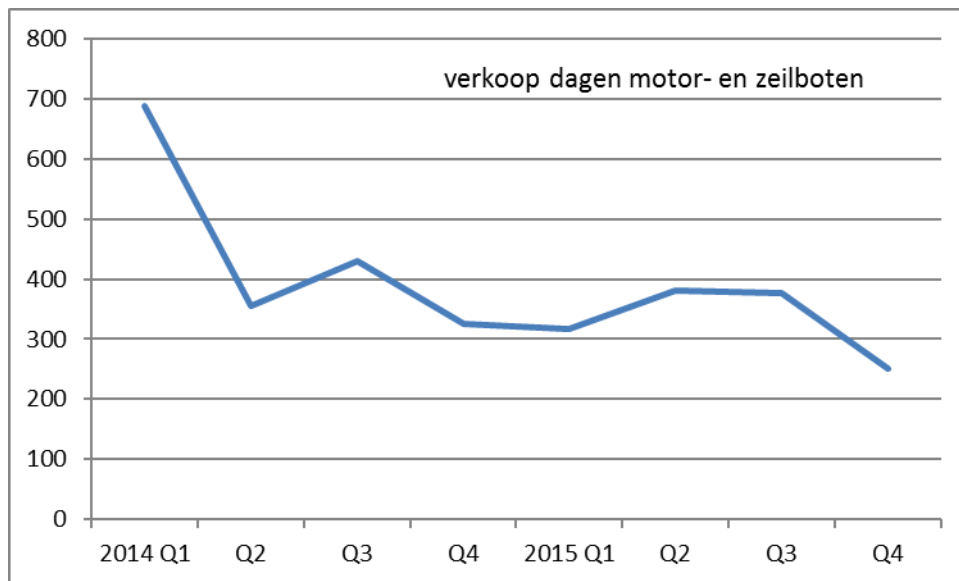
Over Q4 werd een plusje geboekt van 1,3%. Over heel 2015 komt daarmee een plus van 3,8%. De index staat op 89,5 punten (2008=100).

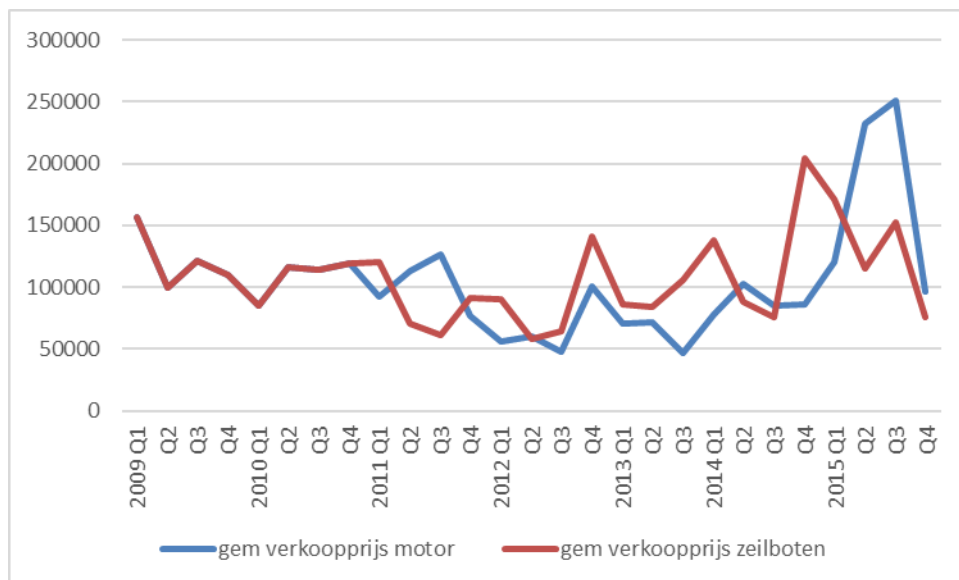
Prijsbeleid.

Verkoop statistiek

Het aantal verkoopdagen voor motor- en zeilvaartuigen staat eind Q4 op 250 dagen.

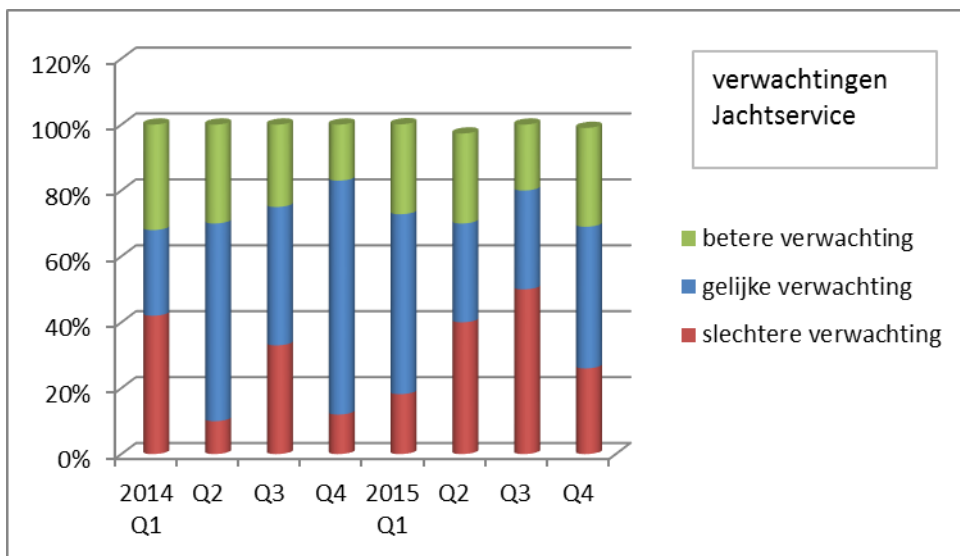
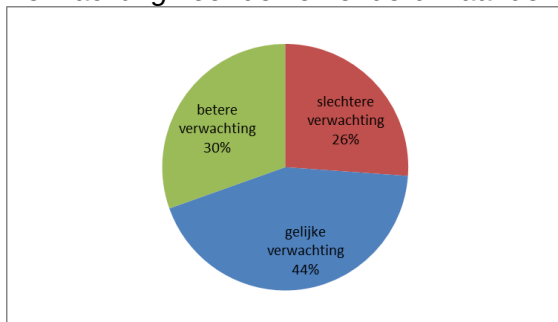

Wat valt op?

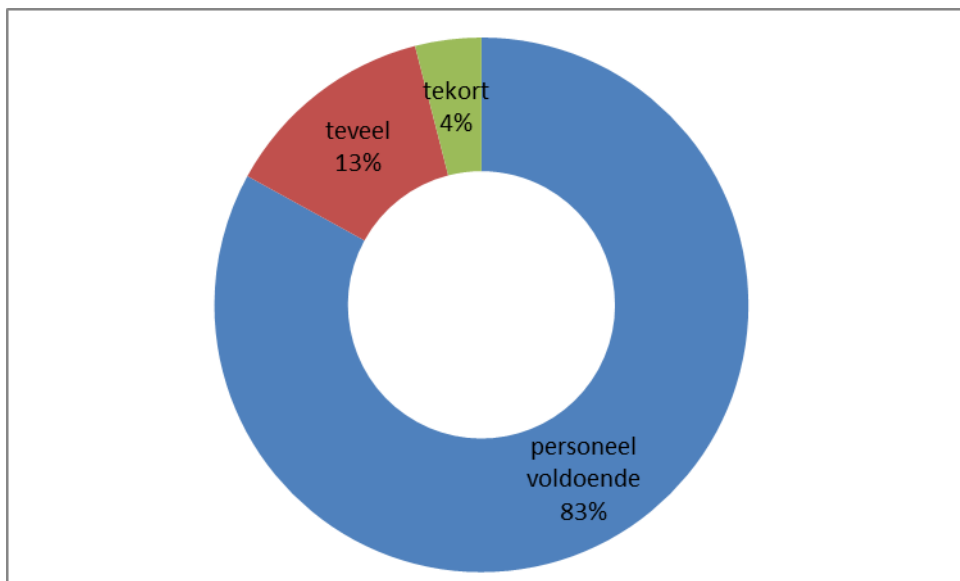
Kwartaal 4 is niet zo sterk, over het algemeen rapporteert de makelaar / expert positief over 2015. Het aantal verkoopdagen zakt gestaag.

3.7 Hoofdactiviteit: Jachtservice

Verwachting voor de komende 6 maanden.

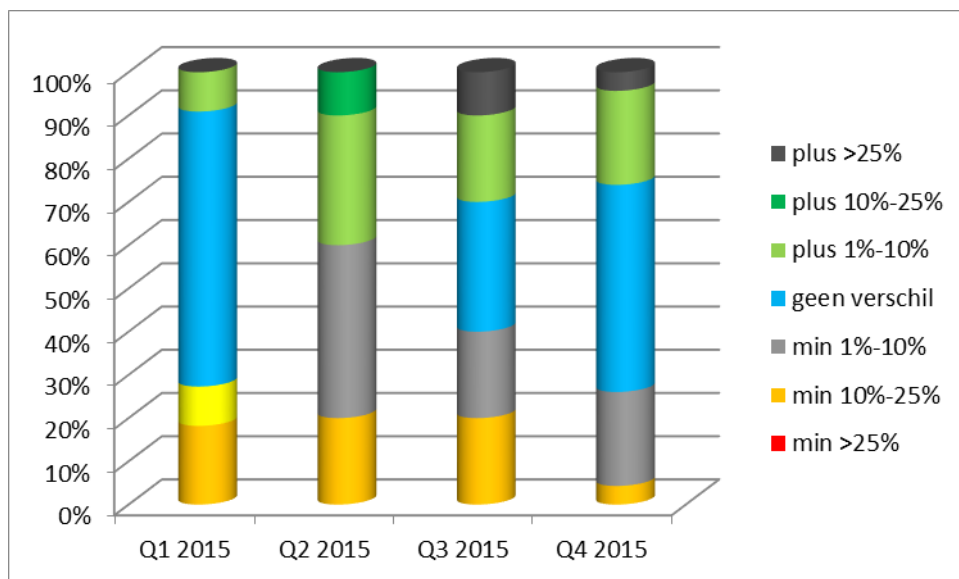

Het personeelsbestand.

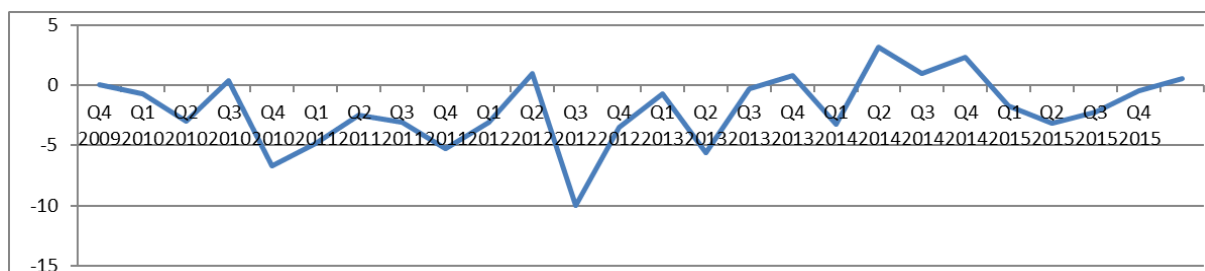

De brutowinst in dit kwartaal in vergelijking met hetzelfde kwartaal in 2014.

26% ziet de winst dalen, meestal met 1-10%. 48% houdt de winst stabiel. 26% ziet de winst stijgen.

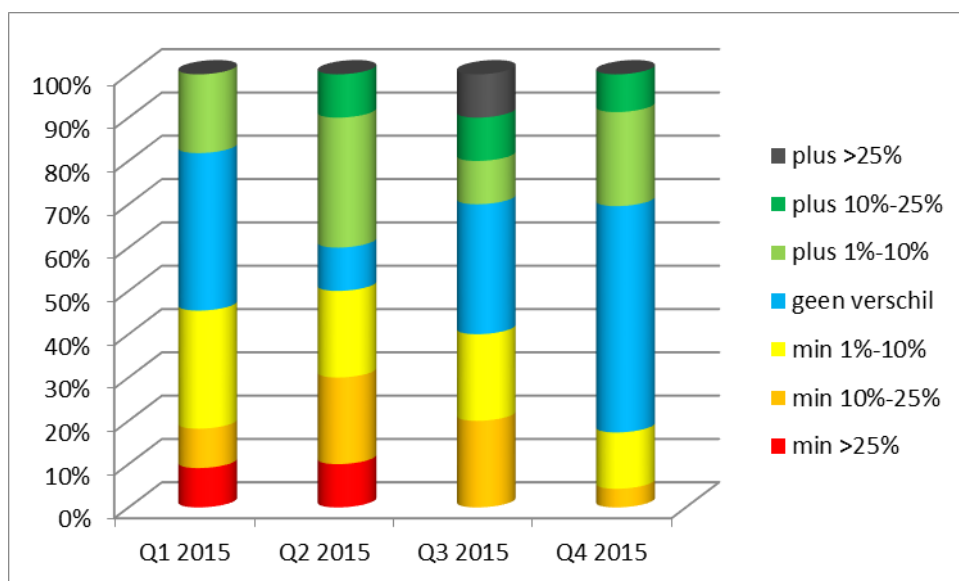

Gemiddeld komen de servicebedrijven in Q4 0,5% beter uit. Over heel 2015 werd een winstdaling van 1,3% gerapporteerd. De index staat nu op 86,2 punten (2008=100).

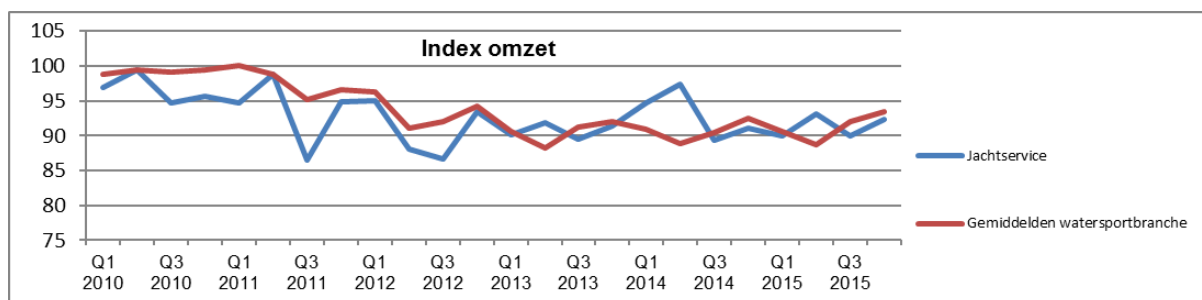

De omzet in dit kwartaal in vergelijking met hetzelfde kwartaal in 2014.

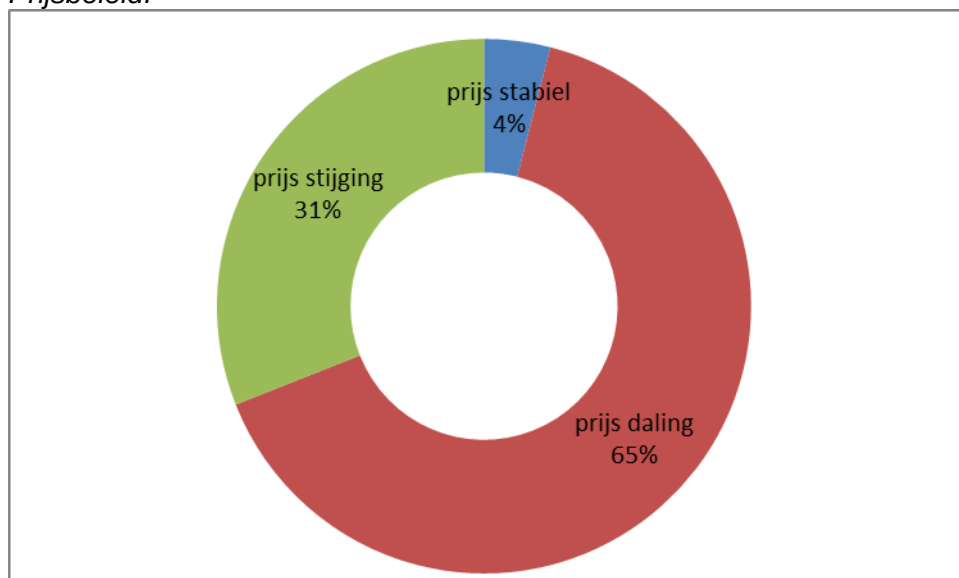
17% ziet de omzet dalen. 52% houdt de omzet stabiel. 31% ziet de omzet stijgen, waarvan een derde met 10-25%.

Over Q4 werd de omzet met 1,2% verbeterd. Over heel 2015 raakte het jachtservicebedrijf 1,8% omzet kwijt. De index staat op 92,3pnt (2008=100).

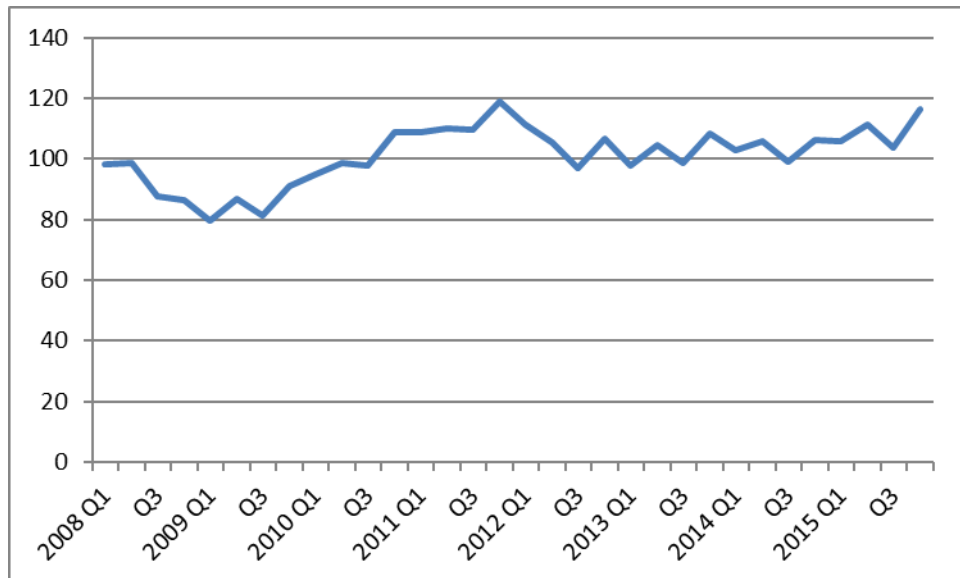

Prijsbeleid.

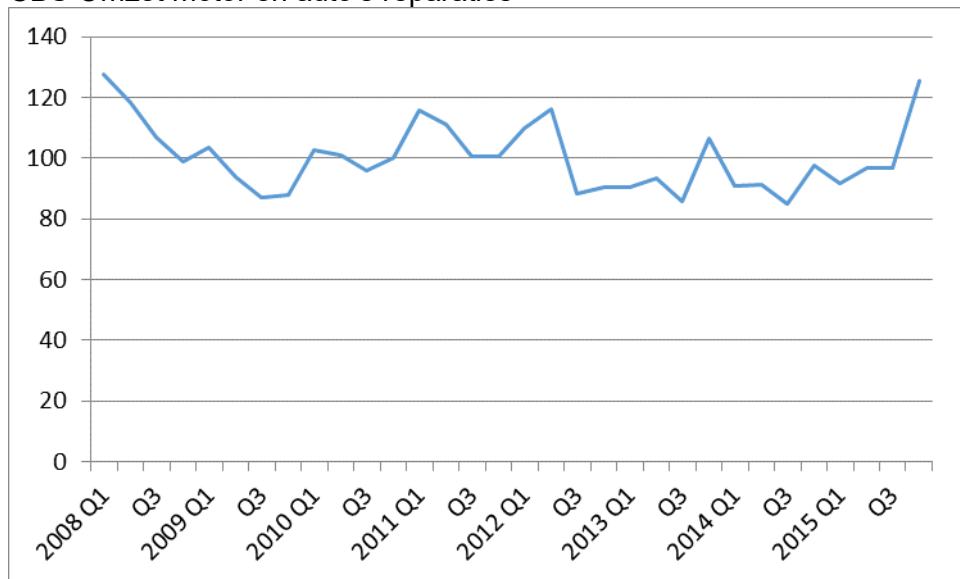
Andere cijfers

CBS Omzet Motor en auto onderdelen

Andere cijfers

CBS Omzet motor en auto's reparaties

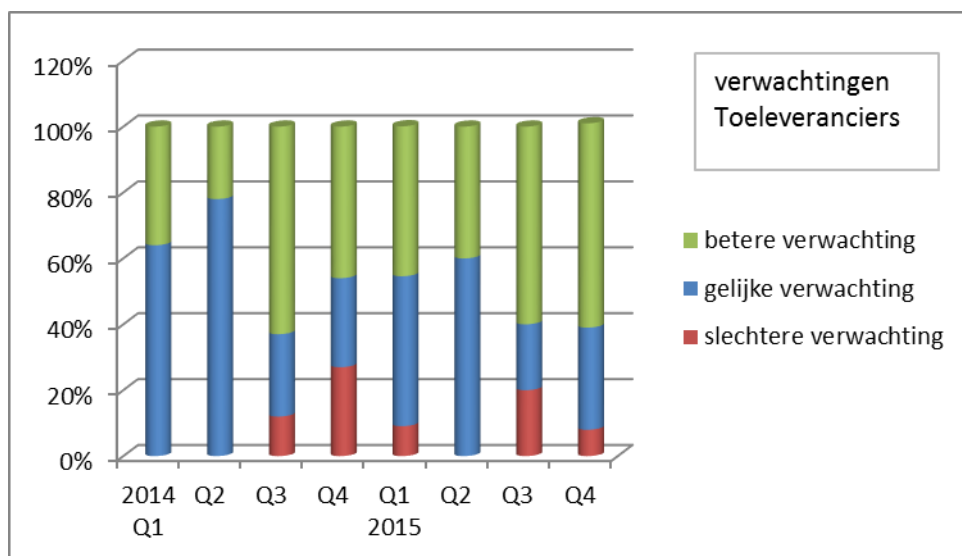
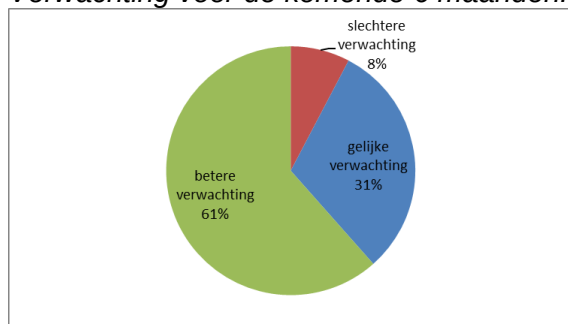

Wat valt op?

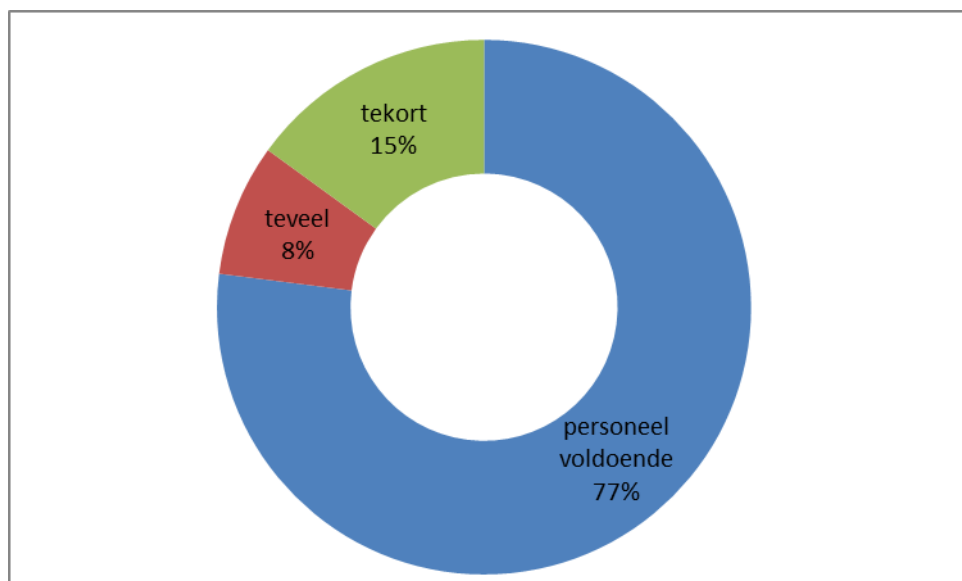
Het voorzichtige herstel van winst en omzet in 2014 zet in 2015 niet door. De trend in de automotive wordt door de jachtservice niet gevolgd.

3.8 Hoofdactiviteit: Toeleveranciers

Verwachting voor de komende 6 maanden.

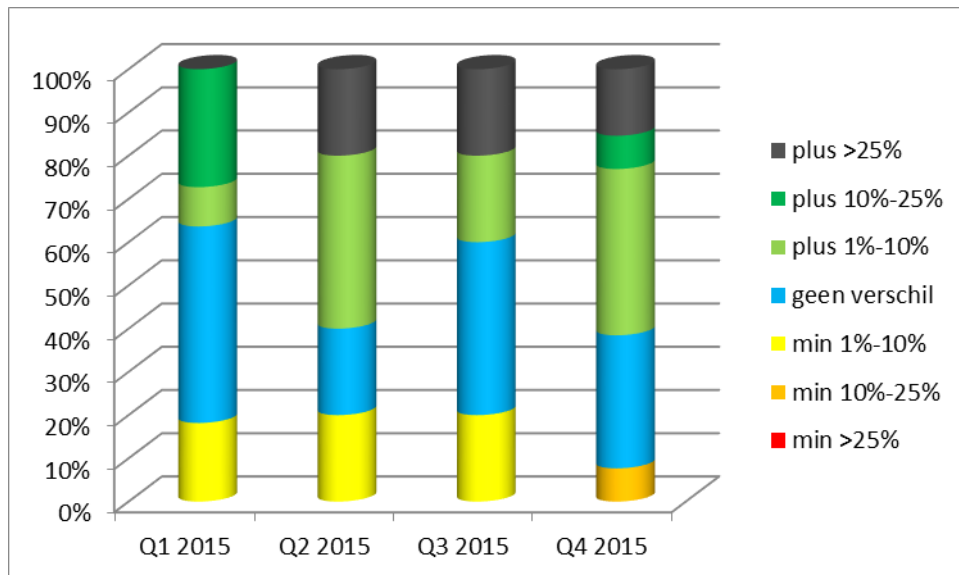

Het personeelsbestand.

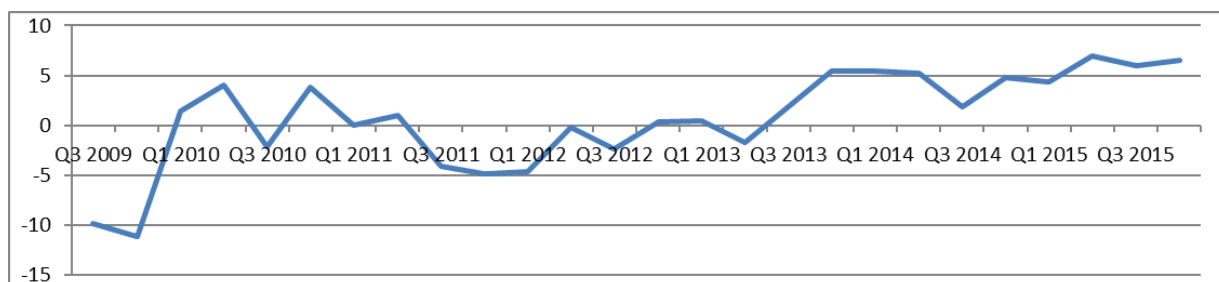

De brutowinst in dit kwartaal in vergelijking met hetzelfde kwartaal in 2014.

8% ziet de winst dalen. 31% ziet geen verschil. 62% ziet de winst stijgen, waarvan een kwart met meer dan 25%.

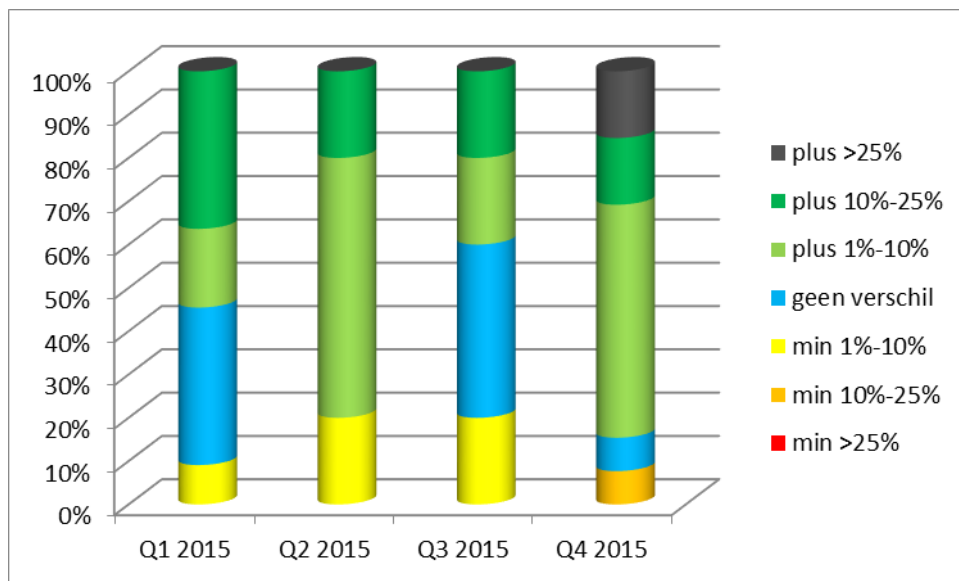

Gemiddeld doen de Toeleveranciers het 6,5% beter dan een jaar eerder. Over heel 2015 werd een plus gerapporteerd van 6,0%. De index komt daarmee op 104,9 (2008=100).

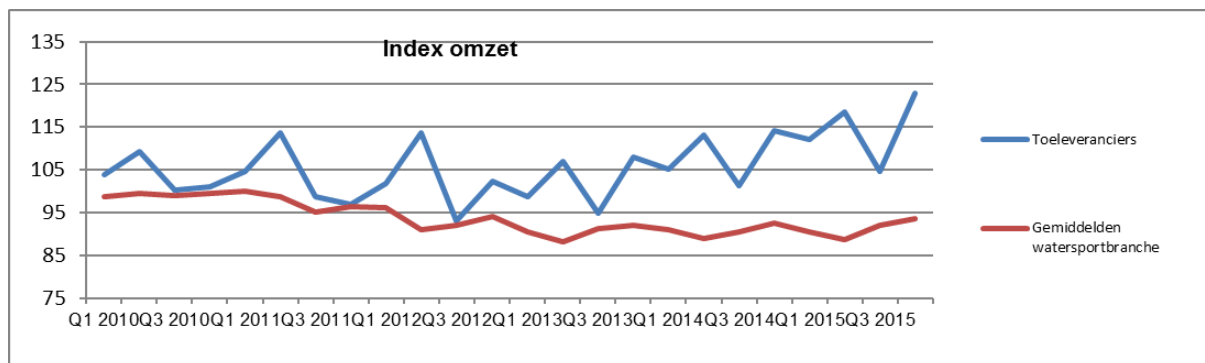

De omzet in dit kwartaal in vergelijking met hetzelfde kwartaal in 2013.

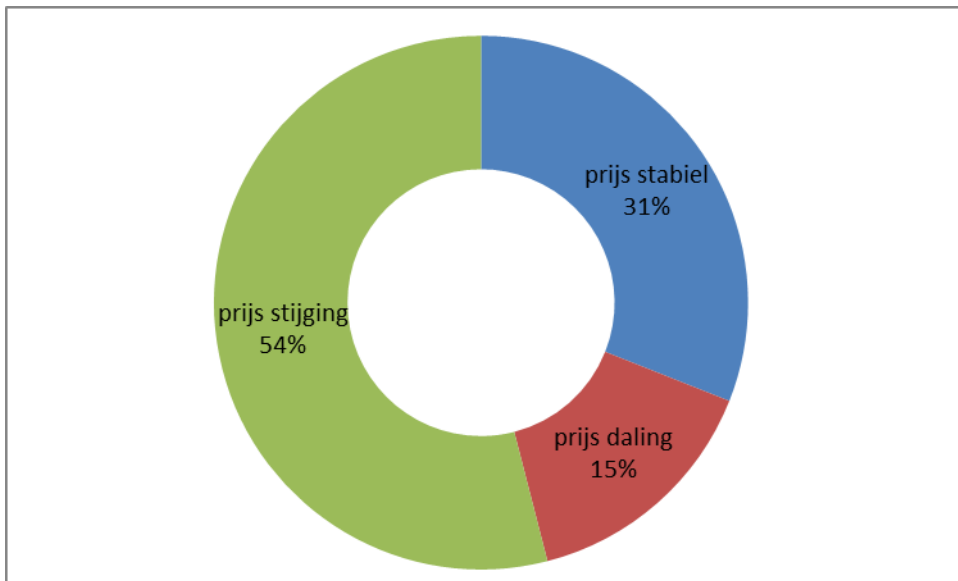
8% rapporteert een omzetsdaling. 8% ziet geen verschil in omzet. De overige 85% geeft een verbetering van de omzet door.

Over Q4 werd een verbetering van 8,7% gemeld. Over heel 2015 realiseerde de toeleverancier een verbetering van 6,1%. De index staat eind Q4 op 122,8 pnt.

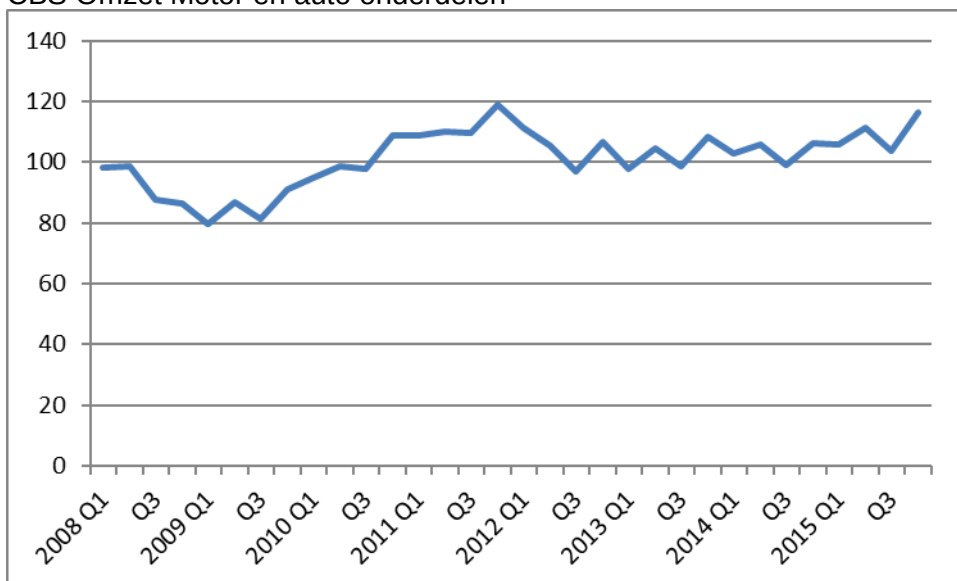

Prijsbeleid.

Andere cijfers

CBS Omzet Motor en auto onderdelen

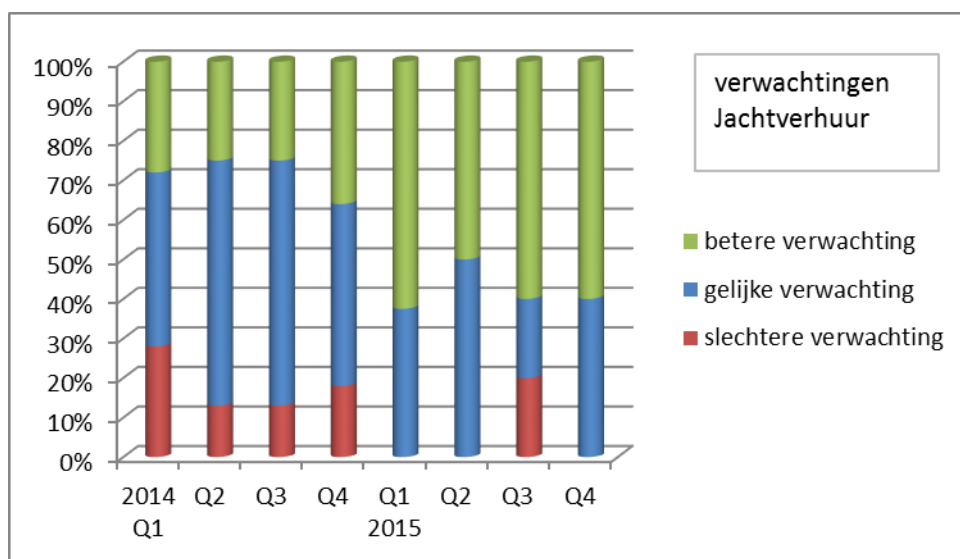
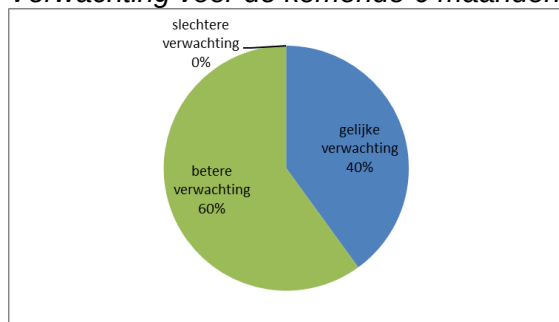

Wat valt op?

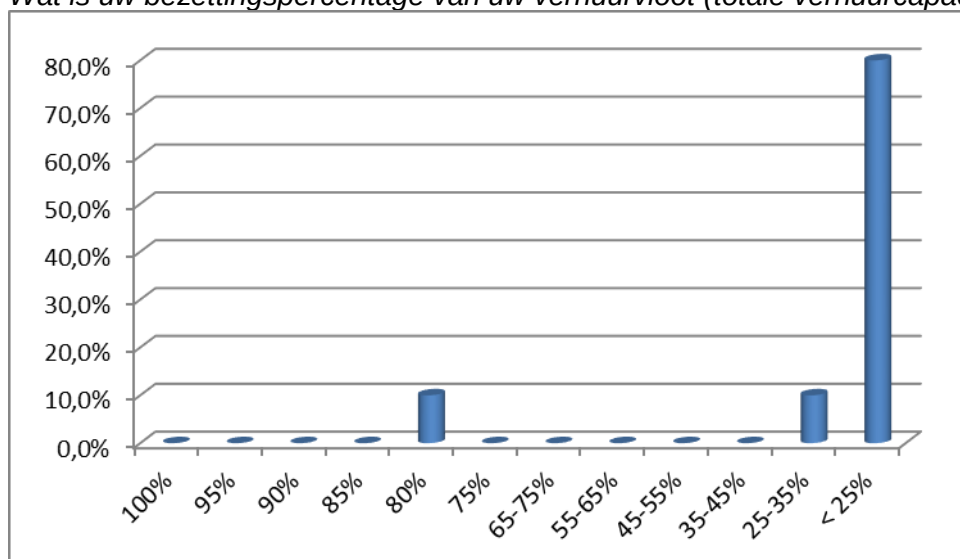
De toeleverancier blijft verbetering rapporteren. Uit de vorige enquête blijkt dat deze voor een deel wordt veroorzaakt door handel op de buitenlandse markt. De cijfers van de detailhandel en de jachtbouwer bevestigen dit.

3.9 Hoofdactiviteit: Jachtverhuur

Verwachting voor de komende 6 maanden.

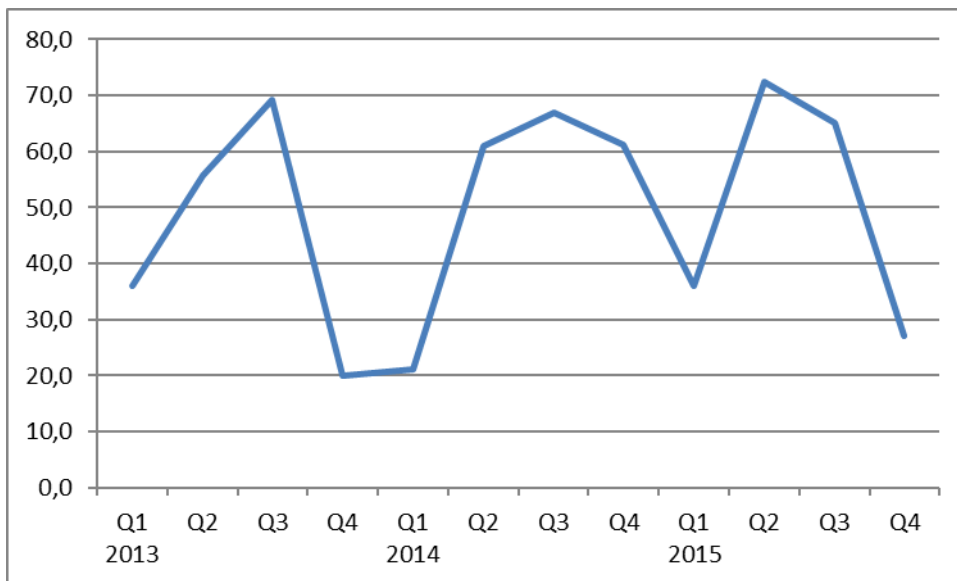

Wat is uw bezettingspercentage van uw verhuurvloot (totale verhuurcapaciteit) in Q4 2014?

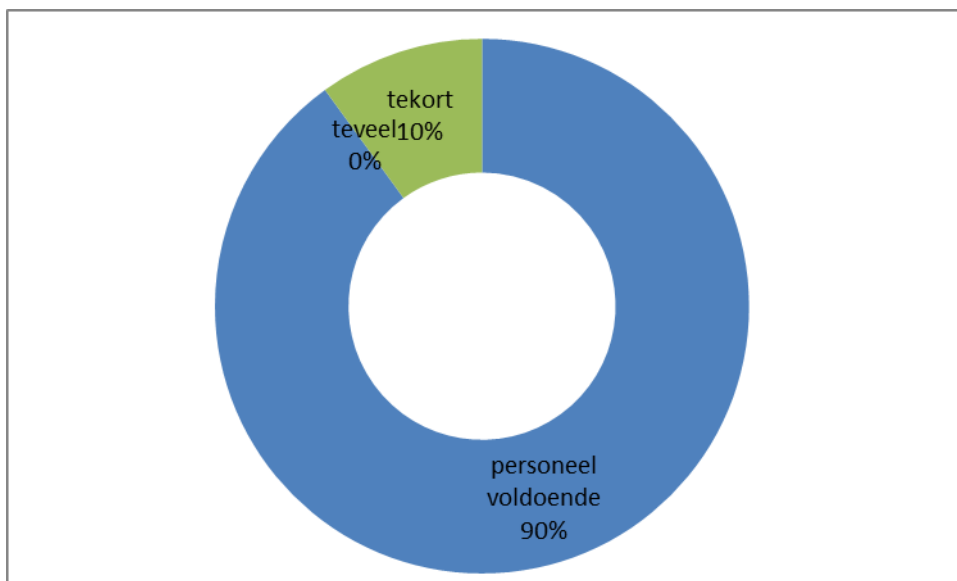

Het berekende gemiddelde komt uit op een bezettingsgraad van 27%.

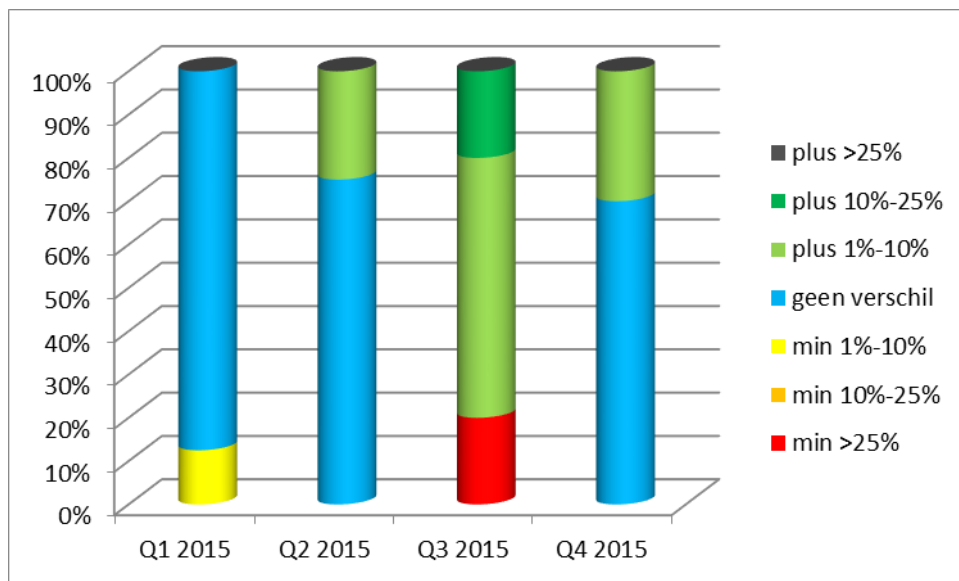
Over de afgelopen 3 jaar ontwikkelt de bezettingsgraad zich als volgt:

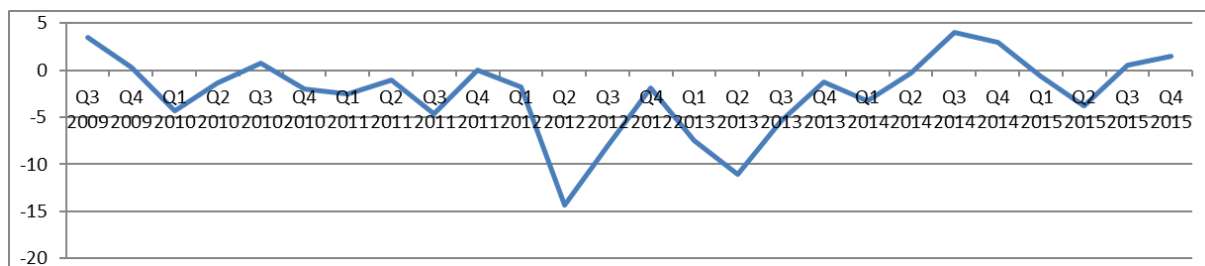
Het personeelsbestand.

De brutowinst in dit kwartaal in vergelijking met hetzelfde kwartaal in 2014.
 70% ziet geen verschil met een jaar eerder. 30% ziet de winst meest licht stijgen.

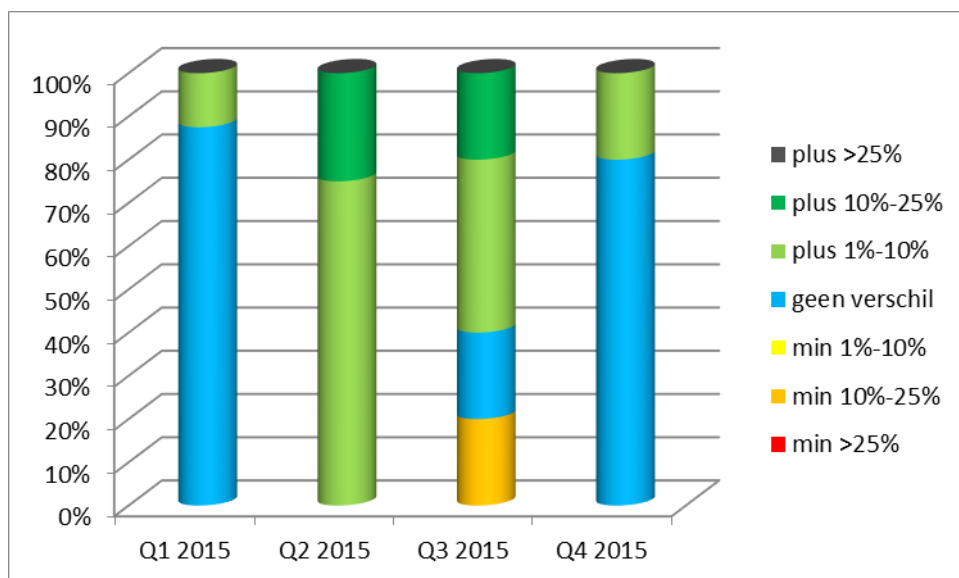

Het gemiddelde over Q4 komt uit op een plus van 1,4%. Over heel 2015 is een winstdaling gerapporteerd van 0,6%. De index komt daarmee eind Q4 op 99,6 punten (2008=100).

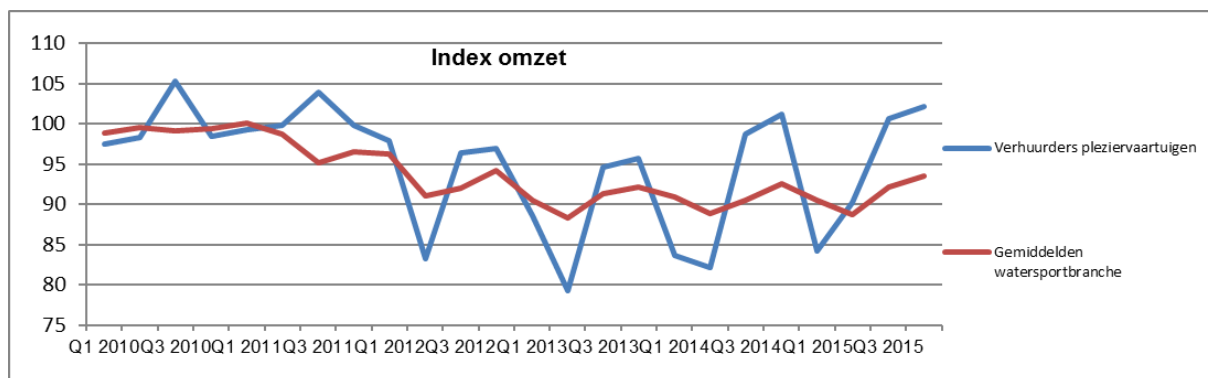

De omzet in dit kwartaal in vergelijking met hetzelfde kwartaal in 2014.

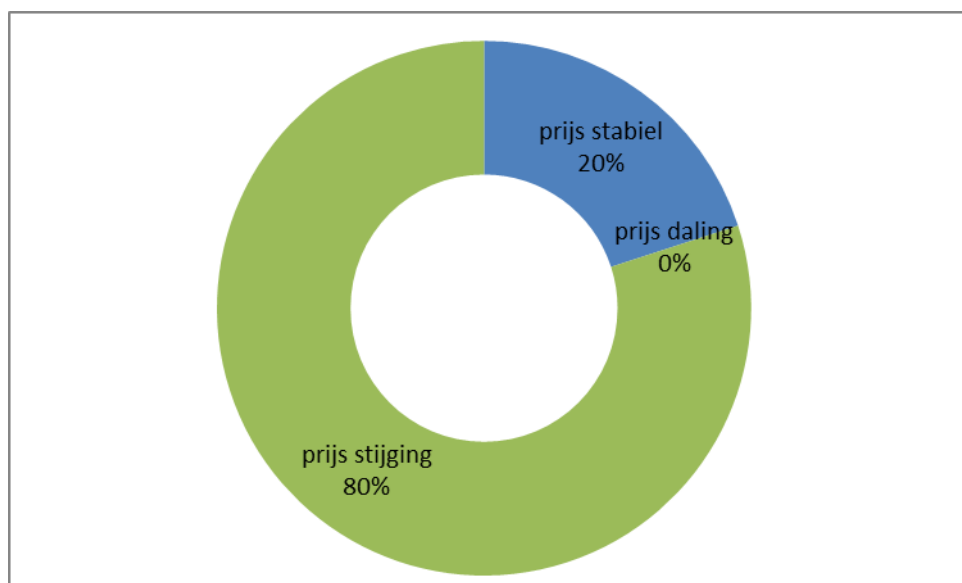
De omzetcijfers lijken op de brutowinstcijfers. 80% ziet dezelfde omzet. 20% ziet de omzet stijgen.

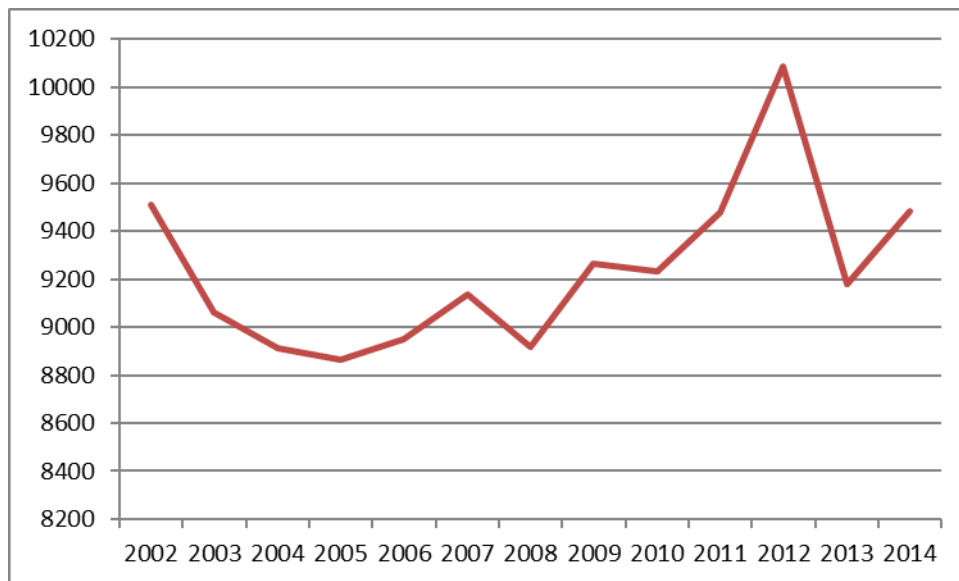
In Q4 rapporteert de verhuurder een plus van 1,0%. Over heel 2015 werd een verbetering gemeld van 2,9%. De index staat eind Q4 op 102,2 pnt (2008=100).

Prijsbeleid.

Andere cijfers

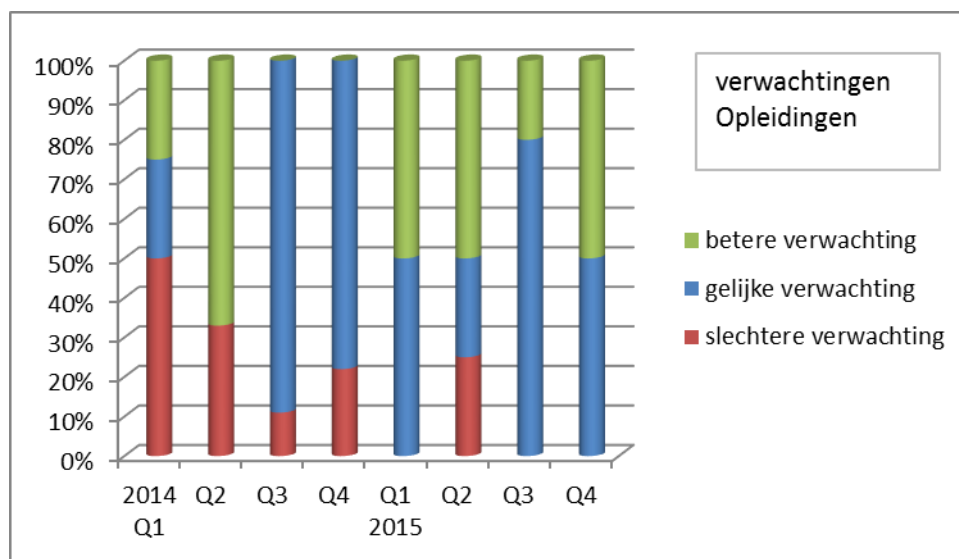
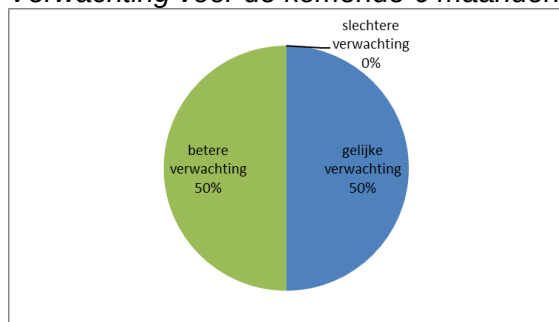

Wat valt op?

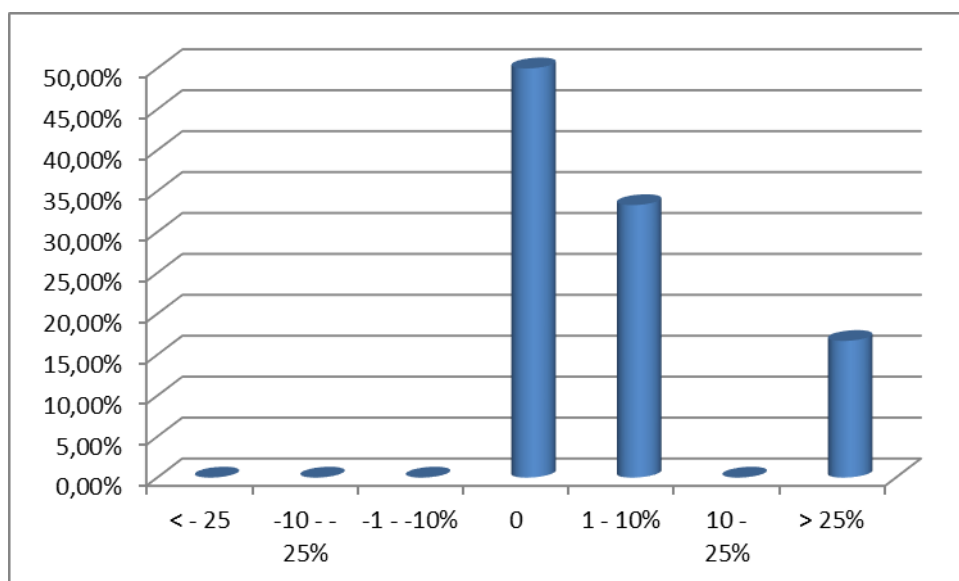
De omzet verbeter, maar de brutowinst nog niet. Toch durft vrijwel iedereen een prijsstijging door te voeren.

3.10 Hoofdactiviteit: Zeil / vaaropleidingen

Verwachting voor de komende 6 maanden.

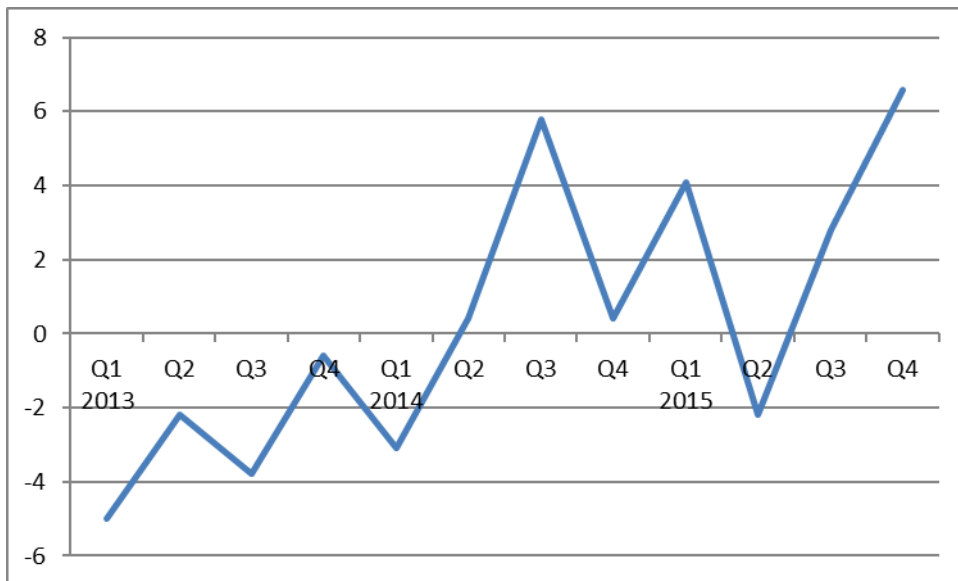

Het aantal cursisten in Q4 2015.

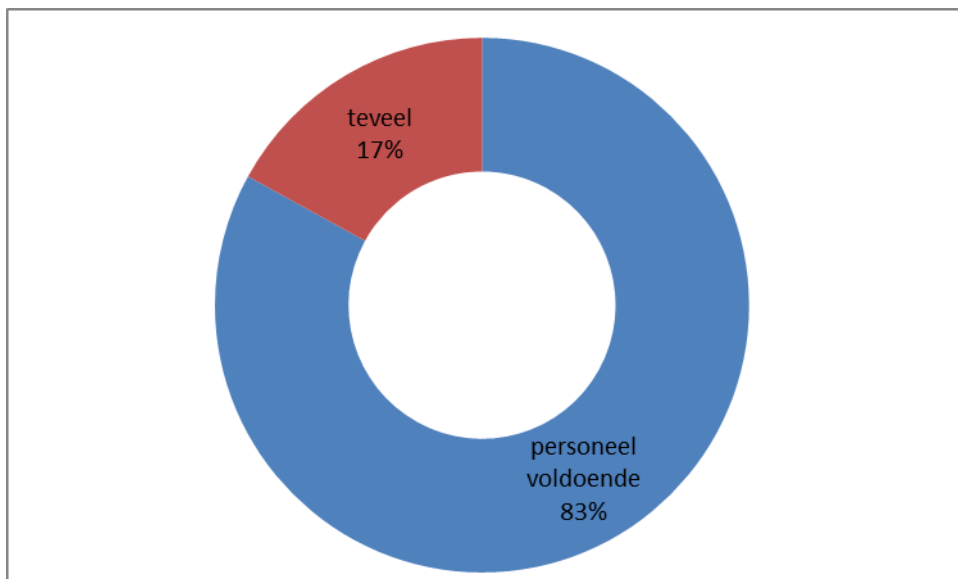

Het gemiddelde aantal cursisten is met 6,6% toegenomen ten opzichte van Q4 2015.

De ontwikkeling over de afgelopen jaren laat zich als volgt zien:

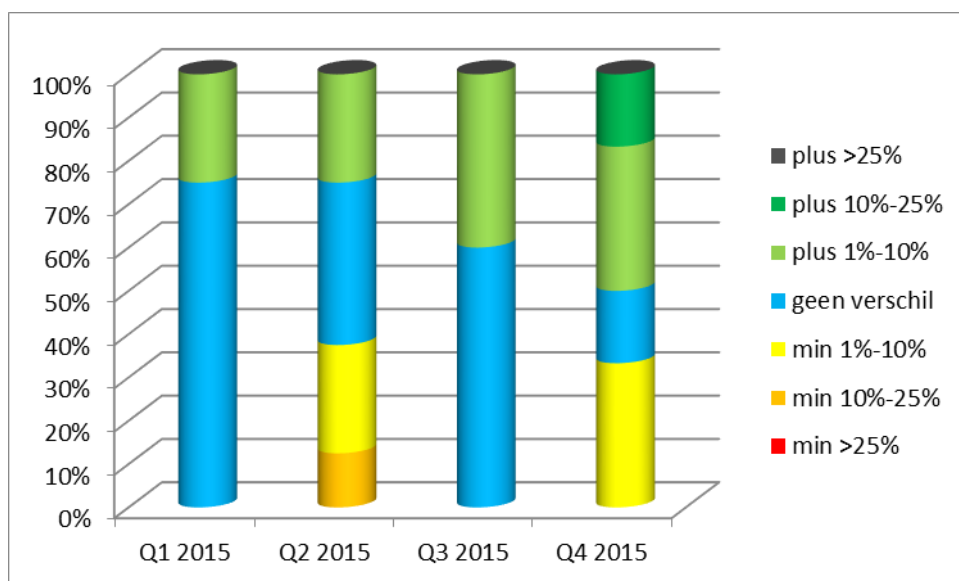

Het personeelsbestand.

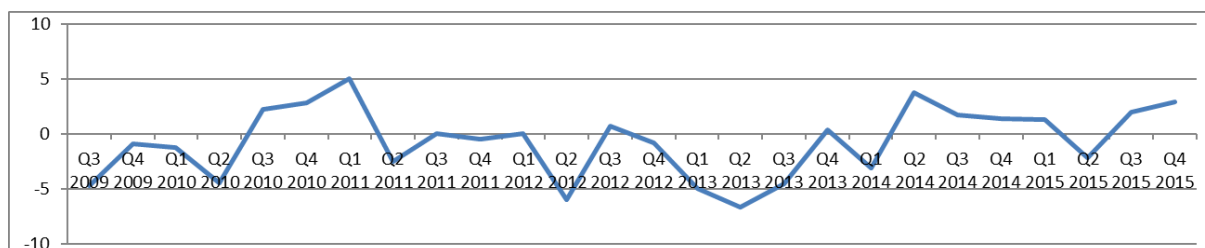

De brutowinst in dit kwartaal in vergelijking met hetzelfde kwartaal in 2014.

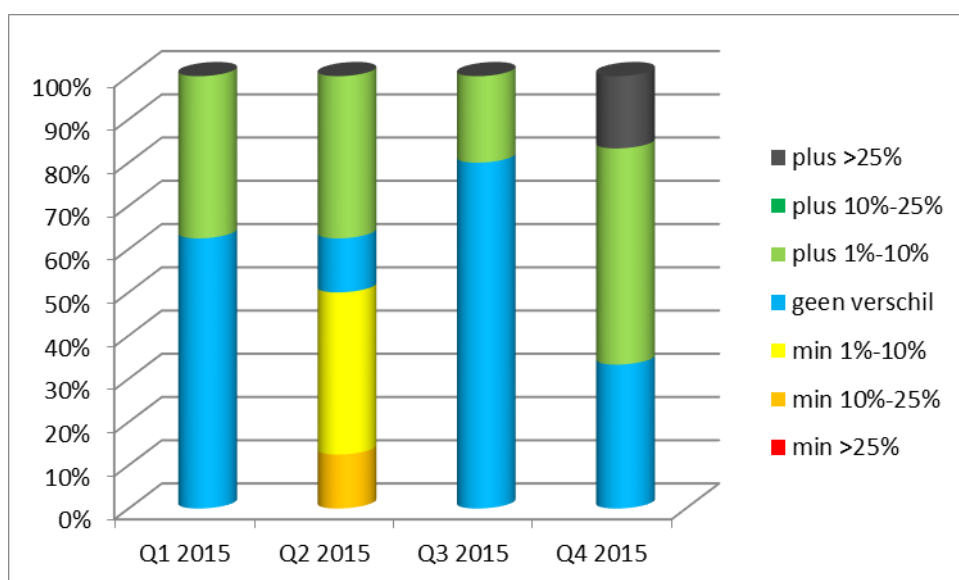
Een derde geeft aan dat de winst licht daalt. 17% houdt de winst stabiel. 50% geeft aan dat de winst is gestegen, waarvan de meesten met 1-10%.

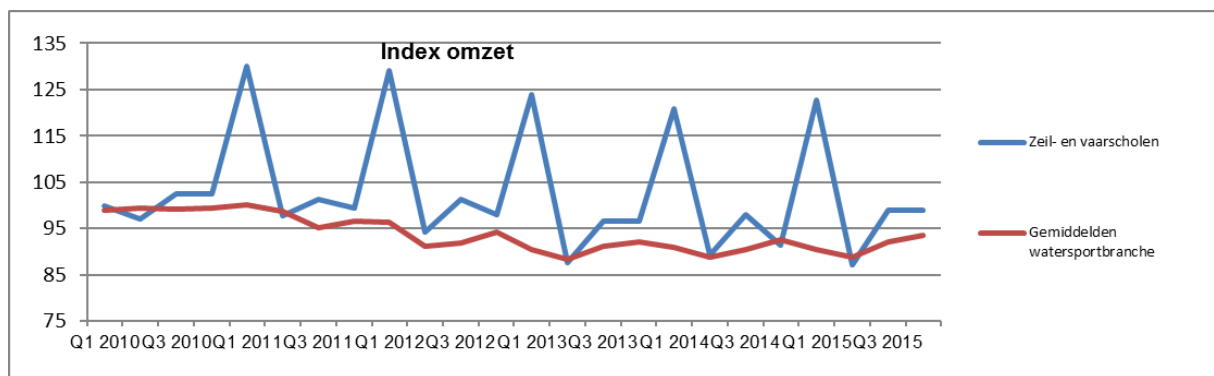
Gemiddeld komt de vaar-en zeilschool in Q4 uit op plus 2,9%. Over heel 2015 werd een plus gemeld van 1,0% en staat de index nu op 105,2 punten (2008=100).

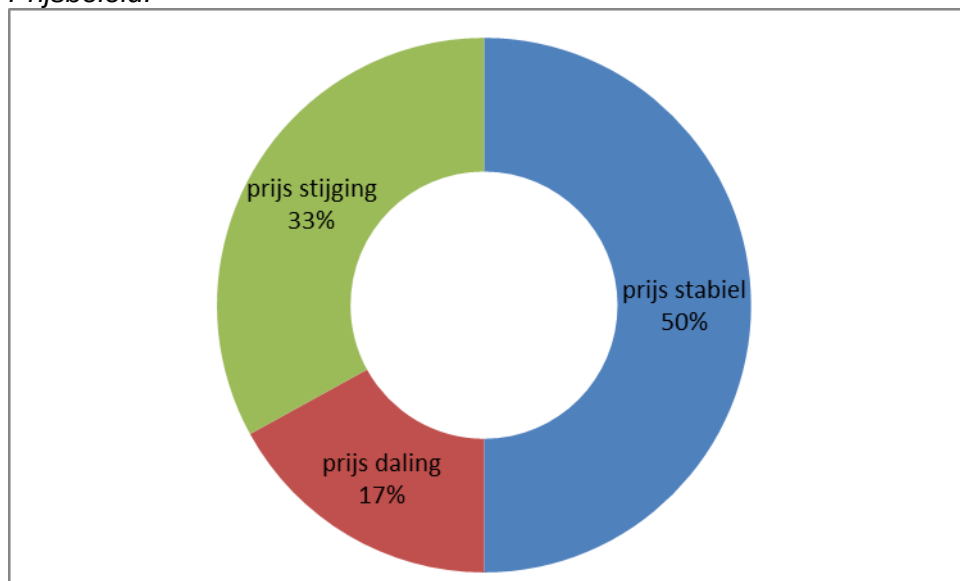
De omzet in dit kwartaal in vergelijking met hetzelfde kwartaal in 2014.
De brutowinst is vrijwel gelijk aan de antwoorden rond de brutowinst.

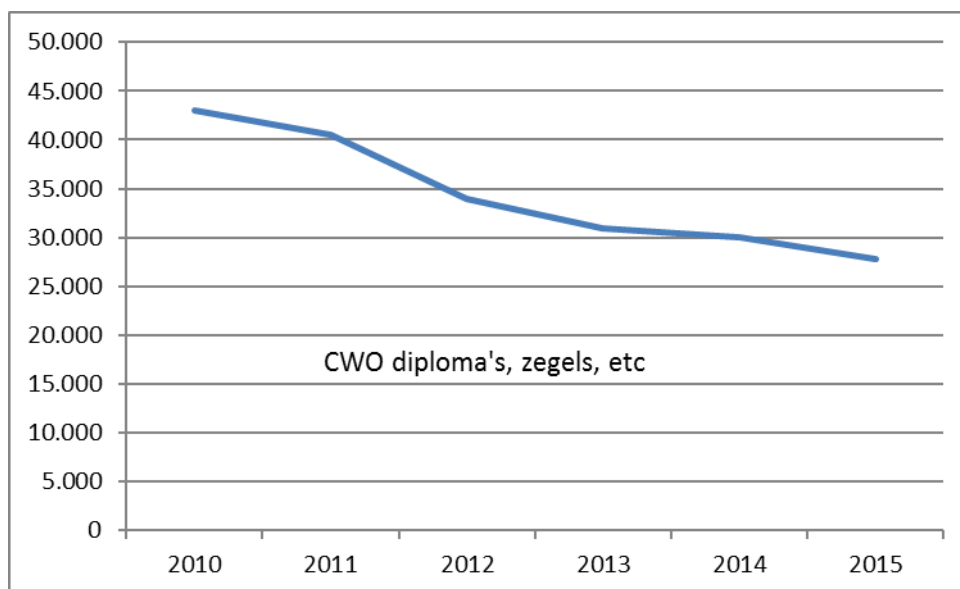
In Q4 werd een omzetverbetering van 7,5% gerapporteerd. Over heel 2015 verbeterde de omzet met 2,0%. De index staat eind Q4 op 99,0 pnt (2008=100).

Prijsbeleid.

CWO

Wat valt op?

De respondenten zijn verdeeld over omzet en brutowinst, maar er komt over heel 2015 een klein plusje tevoorschijn. Het aantal CWO diploma's zakt echter.

4. Wat kan HISWA doen

HISWA Vereniging vraagt naar opmerkingen in de enquête.

Er werden in 2015 187 reacties gegeven.

Ongeveer 11% maakt algemene opmerkingen met voornamelijk positieve reacties op de enquête zelf.

Door 78% is opgemerkt dat HISWA de collectieve marketing in Nederland zou moeten oppakken of uitbreiden.

“Watersport promoten bij jongeren”

“Flink reclame maken voor de watersport”

“De kar blijven trekken om mensen naar het water te bewegen”

11% van de opmerkingen hebben betrekking op lobbywerkzaamheden, en dan voornamelijk op ruimtelijke ordening en oneerlijke concurrentie.

“valse concurrentie van verenigingen aanpakken”

“Waken voor inmenging van overheid in de markt”

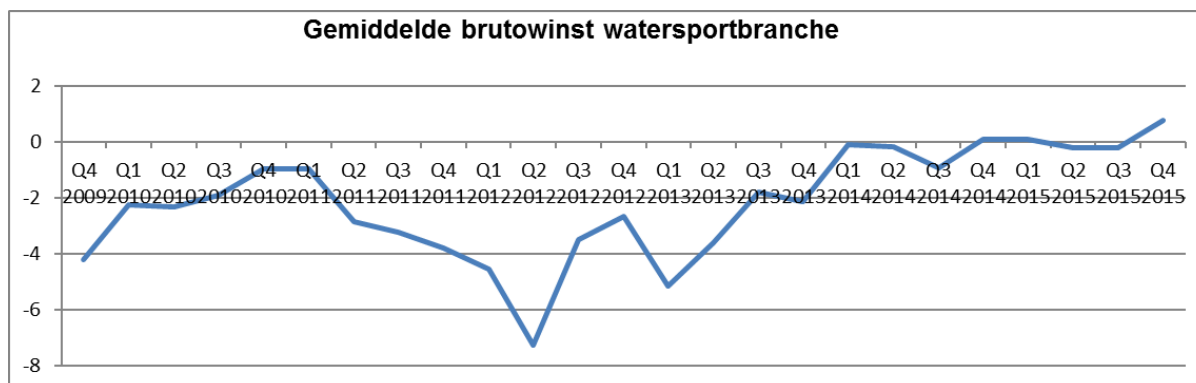
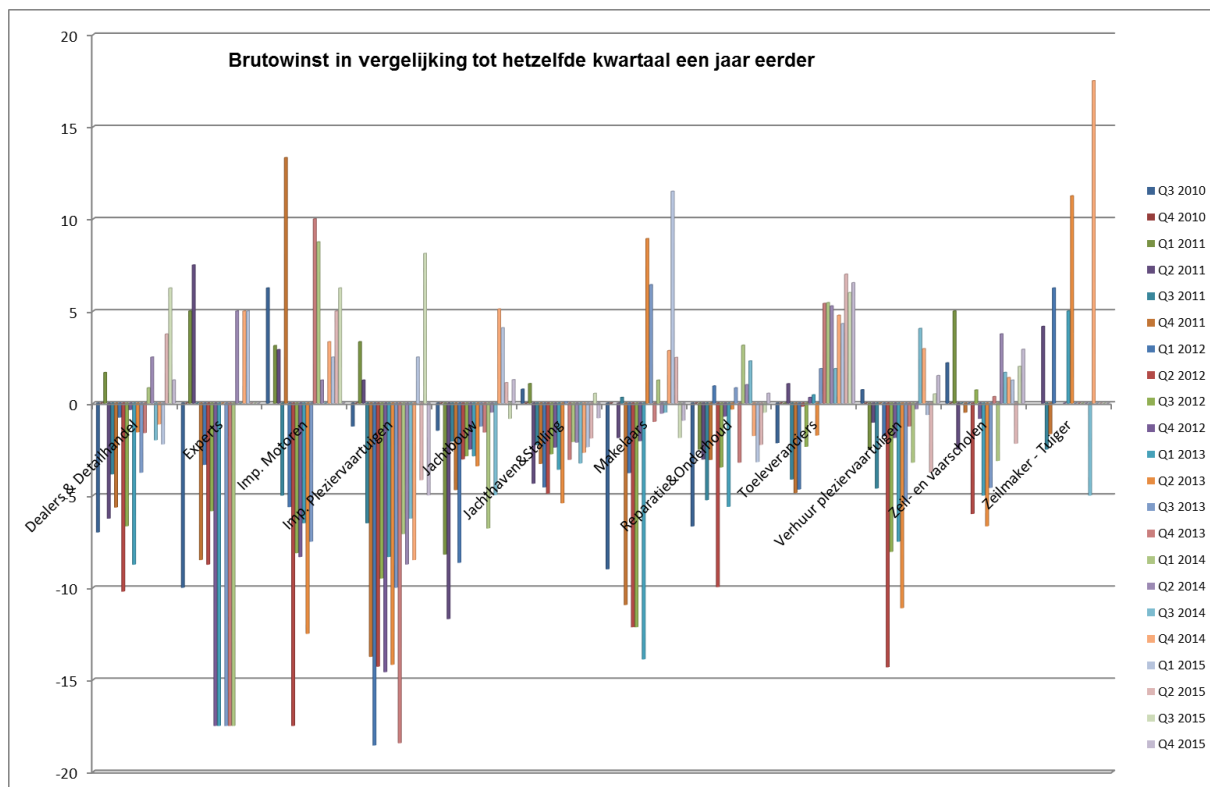
“Hard optreden tegen werven die leveren zonder CE”

5. Tot Slot

HISWA Vereniging zal voorlopig de conjunctuurenquête elk kwartaal blijven uitzetten en rapporteren.

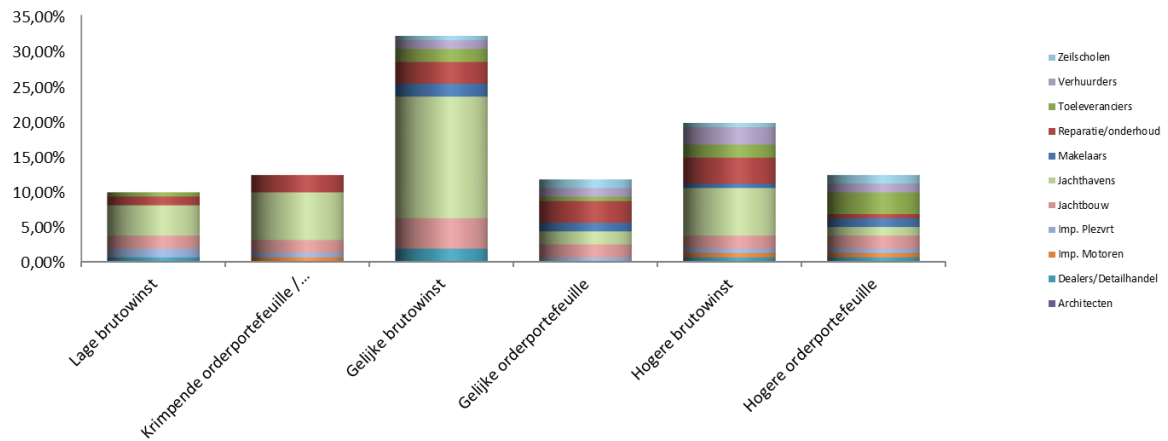
De enquête voor het volgend kwartaal wordt eind april 2016 uitgevraagd.

Bijlage grafieken

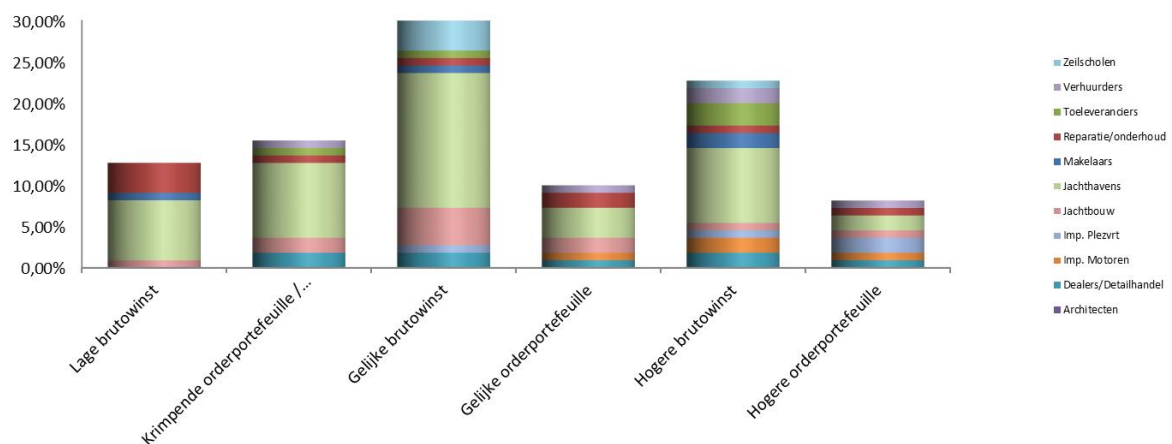
Q4 2015

Wat is uw verwachting voor de komende 6 maanden t.o.v. 2014

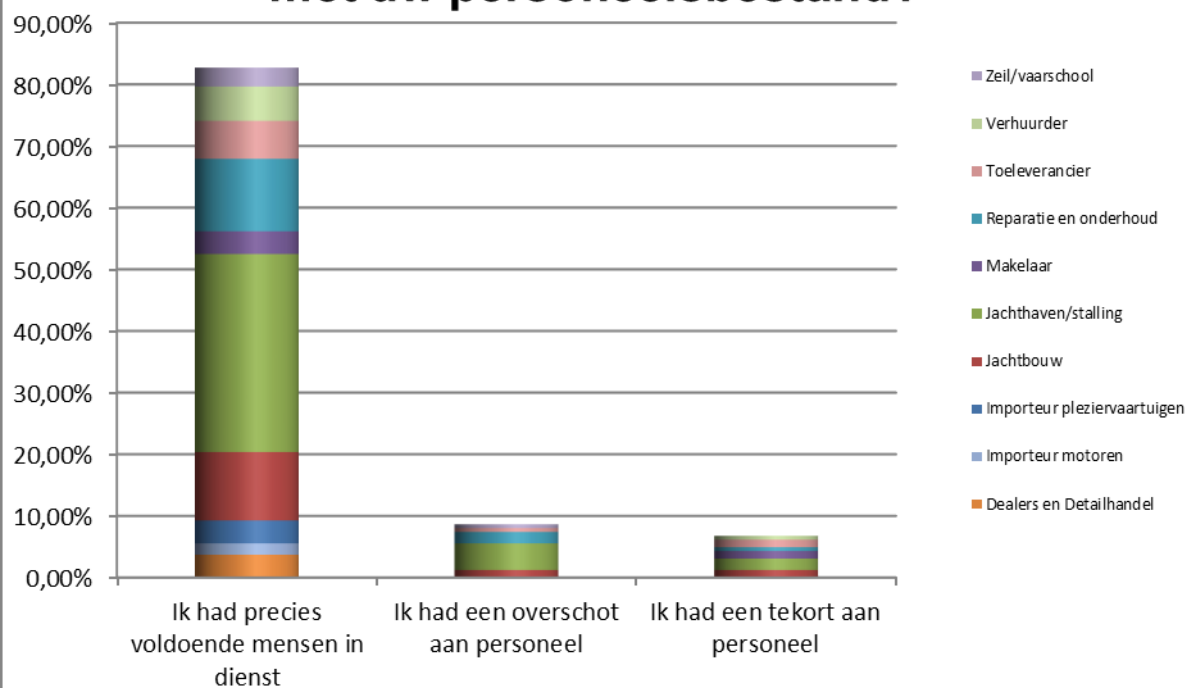

Q3 2015

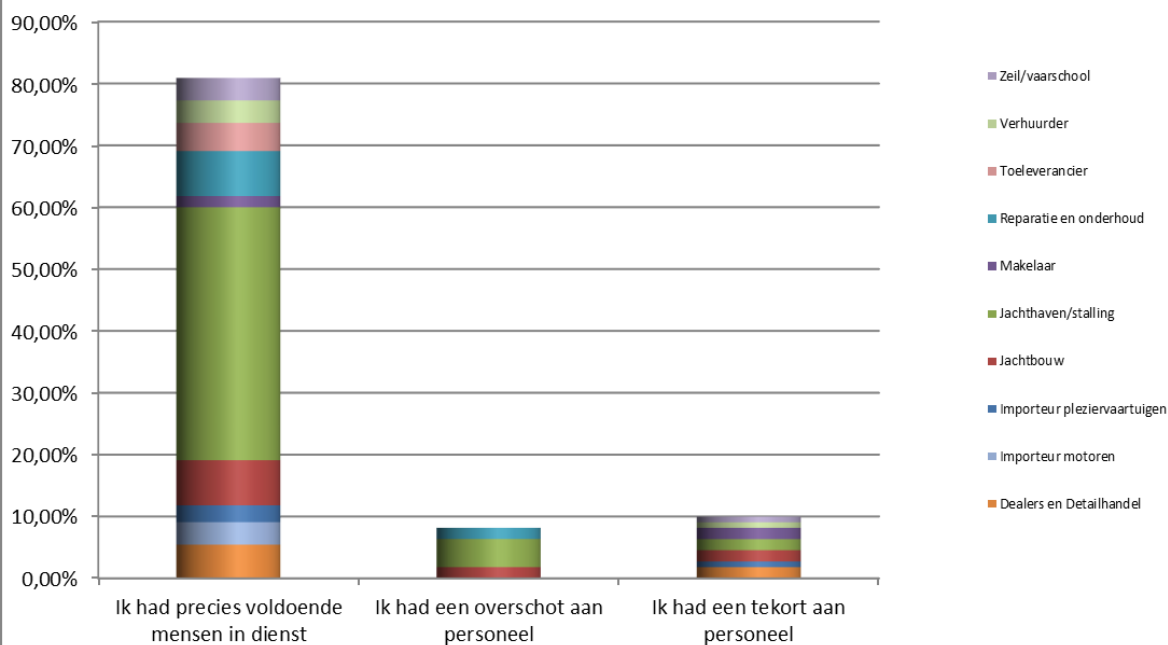
Wat is uw verwachting voor de komende 6 maanden t.o.v. 2014

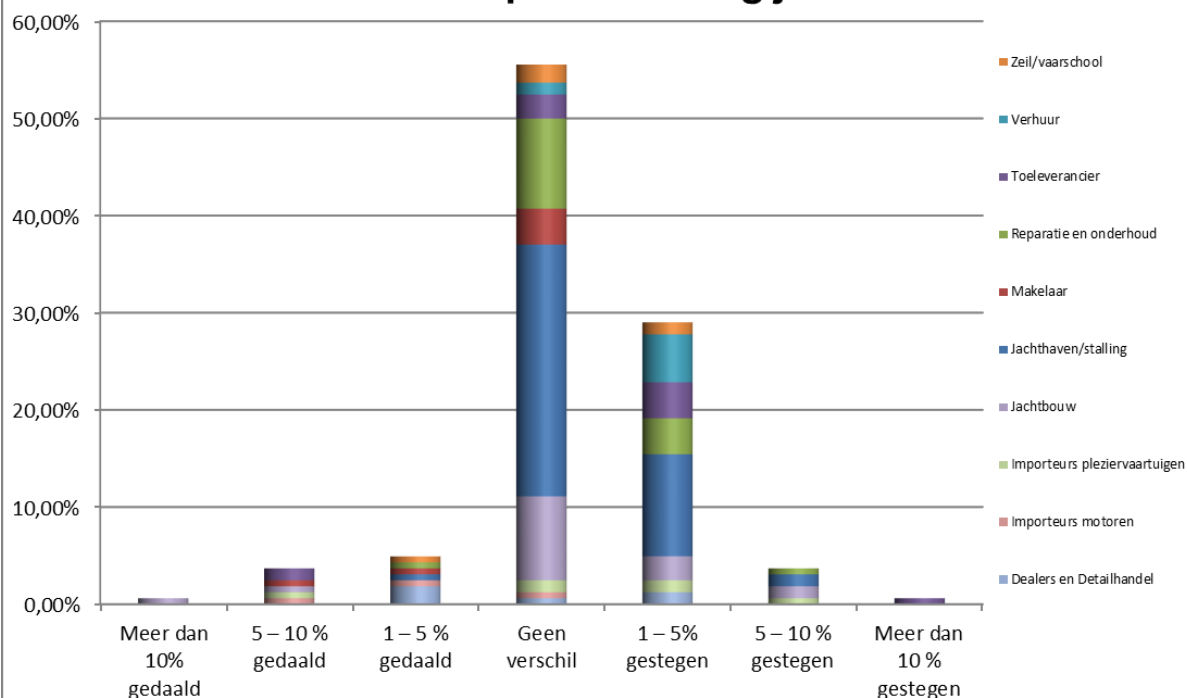
Hoe stond het in het vierde kwartaal 2015 met uw personeelsbestand?

Hoe stond het in het derde kwartaal 2015 met uw personeelsbestand?

Q4 2015 Wat is uw huidige prijsbeleid ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar 2014?

Q3 2015 Wat is uw huidige prijsbeleid ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar 2014?

